SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

WIZARA YA HABARI, VIJANA, UTAMADUNI NA MICHEZO

HOTUBA YA BAJETI YA WAZIRI WA HABARI, VIJANA, UTAMADUNI NA MICHEZO MHESHIMIWA TABIA MAULID MWITA (MBM) KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA FEDHA KWA MWAKA 2024/2025

JUNI, 2024

YALIYOMO

A. UTANGULIZI 1
B. UTEKELEZAJI WA PROGRAMU ZA WIZARA KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024.......................... 4
C. UPATIKANAJI WA FEDHA... 5
D. MAFANIKIO YA PROGRAMU KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024.. 5
Programu Kuu ya Maendeleo ya Habari, Utangazaji na Uchapaji.. 5
Programu ya Maendeleo ya Vijana.................................. 11
Programu ya Maendeleo ya Utamaduni, Sanaa na Michezo. 19
Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo 29
Programu ya Uendeshaji na Mipango Katika Sekta ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo................ 30
E. MWELEKEO WA BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025.. 36
F. PROGRAMU KUBWA NA NDOGO NA MAKADIRIO YA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025 40
Programu ya Maendeleo ya Habari, Utangazaji na Uchapaji.. 41
i. Programu Ndogo ya Upatikanaji na Usambazaji wa Habari; na 42
ii. Programu Ndogo ya Usimamizi wa Vyombo vya Habari,Utangazaji na Uchapaji........................ 42
Programu Kuu ya Maendeleo ya Vijana 44
i. Programu Ndogo ya Maendeleo ya Vijana........... 44
Programu Kuu ya Maendeleo ya Utamaduni,

Sanaa na Michezo. 45
i. Programu Ndogo ya Uimarishaji, Uhifadhi, Uendelezaji wa Utamaduni na Sanaa; na 46
ii. Programu Ndogo ya Ukuzaji na Uendelezaji wa Michezo. 46
Progromu Kuu ya Uendeshaji na Mipango katika Sekta ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo 48
i. Programu Ndogo ya Uratibu na Kusimamia Mipango Mikuu ya Wizara; 48
ii. Programu Ndogo ya Utawala na Uendeshaji katika Sekta ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo; na 48
iii. Programu Ndogo ya Uratibu na Kusimamia Utawala, Uendeshaji na Mipango ya Ofisi Kuu Pemba. 48
G. MAOMBI YA FEDHA KWA KAZI ZILIZOPANGWA KUTEKELEZWA KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025.. 49
i. MATUMIZI YA KAWAIDA NA MIRADI YA MAENDELEO 49
ii. MAOMBI YA FEDHA 2024/2025............................ 50
I. MWISHO 51
VIAMBATANISHO 53

HOTUBA YA BAJETI YA WAZIRI WA HABARI, VIJANA, UTAMADUNI NA MICHEZO, MHESHIMIWA TABIA MAULID MWITA (MBM) KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025

A. UTANGULIZI

1. **Mheshimiwa Spika,** naomba kutoa hoja kwamba Baraza lako Tukufu likae kwa madhumuni ya kupokea, kujadili, kutushauri na hatimae kuidhinisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo kwa mwaka wa fedha 2024/2025.

2. **Mheshimiwa Spika,** awali ya yote, sina budi kumshukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu kwa kutujalia kufika hapa tukiwa na afya njema na furaha. Namuomba Allah (S.W) aendelee kutudumisha katika amani na utulivu nchini kwetu. Atuzidishie imani thabiti ya kutekeleza Ilani ya Chama cha Mapinduzi ya mwaka 2020-2025 katika kuwatumikia wananchi wa Zanzibar ili kufikia maendeleo yaliyokusudiwa.

3. **Mheshimiwa Spika,** naomba kumpongeza kwa dhati kabisa Mheshimiwa Dk. Hussein Ali Mwinyi, Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kwa umahiri wake wa kuiongoza nchi yetu na kusimamia ipasavyo utekelezaji wa majukumu ya Ilani ya Chama cha

Mapinduzi ya mwaka 2020-2025 na Mipango Mikuu ya Kitaifa.

4. **Mheshimiwa Spika,** moyo wa kujitolea kwa hali na mali na uadilifu wa Dk. Mwinyi katika uongozi wake ni miongoni mwa mambo yanayoimarisha uwajibikaji na kuharakisha maendeleo kwa wananchi wa Zanzibar. Namuomba Mwenye Mungu amzidishie hekima na busara katika kuwatumikia wananchi, ili tuendelee kufaidika na uongozi uliotukuka.

5. **Mheshimiwa Spika,** vile vile, napenda nitumie nafasi hii kuwashukuru na kuwapongeza kwa dhati kabisa, Mheshimiwa Othman Masoud Othman Makamo wa Kwanza wa Rais na Mheshimiwa Hemed Suleiman Abdulla, Makamo wa Pili wa Rais kwa namna walivyojitoa katika kuwahudumia wazanzibari. Nimefurahi kufanya kazi chini yao na ninawasihi wazanzibari kumshukuru Mwenyezi Mungu kwa kutupatia wasaidizi hawa waandamizi wa Mheshimiwa Rais ambao ni makini na wenye mapenzi ya dhati kwa nchi yao. Tuendelee kwa pamoja kuwaombea kwa Mwenyezi Mungu ili waendelee kuwa na afya njema, hekima na busara katika kazi zao za kumsaidia Kiongozi Mkuu wa nchi.

6. **Mheshimiwa Spika,** napenda kukupongeza wewe binafsi kwa kusimamia muhimili huu wa Baraza la Wawakilishi kwa umahiri mkubwa sana.

Aidha, ninakupongeza pamoja na Naibu Spika na Wenyeviti wote wa Baraza la Wawakilishi kwa kuongoza vyema majadiliano ya Bajeti za Wizara mbali mbali.

7. **Mheshimiwa Spika,** kipekee kabisa naomba nitumie fursa hii kuishukuru Kamati ya Kudumu ya Ustawi wa Jamii ya Baraza la Wawakilishi chini ya Mwenyekiti wake Mahiri na Mchapa kazi Mheshimiwa Sabiha Filfil Thani, Makamo Mwenyekiti Mheshimiwa Nassor Jazira na Wajumbe wa Kamati kwa maoni, ushauri na mapendekezo mazuri waliyotupatia wakati wa kuchambua mapendekezo ya Bajeti ya Wizara yangu kwa mwaka 2024/25. Nakiri kwamba,mimi binafsi na watendaji wa Wizara yangu na Taasisi zake tumejifunza mambo mengi mazuri kutokana na hoja na ushauri wa Kamati hii.

8. **Mheshimiwa Spika,** Vile vile, napenda nitumie fursa hii, kuwapongeza sana Waheshimiwa Mawaziri na Manaibu Mawaziri wote wa Serikali ya awamu ya nane kwa kusimamia majukumu ya Wizara zao vizuri na kupelekea kupatikana kwa mafanikio makubwa katika utekelezaji wa Ilani ya Uchaguzi ya Chama Cha Mapinduzi (CCM) 2020 - 2025.

9. **Mheshimiwa Spika,** nawapongeza Waheshimiwa Wenyeviti, Makamo Wenyeviti na Wajumbe wa Kamati zote za kudumu za Baraza la Wawakilishi

kwa ushauri na maelekezo wanayoyatoa kwa lengo la kuhakikisha upatikanaji wa ufanisi katika Serikali ya awamu ya nane.

10. **Mheshimiwa Spika,** baada ya maelezo hayo ya utangulizi, sasa naomba uniruhusu niwasilishe kwa ufupi utekelezaji wa Programu za Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo kwa kipindi cha Julai – Machi 2023/2024.

B. UTEKELEZAJI WA PROGRAMU ZA WIZARA KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024

11. **Mheshimiwa Spika,** Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo kwa mwaka wa fedha 2023/2024, imetekeleza Programu kuu nne na programu ndogo nane chini ya Fungu J03. Programu Kuu hizo ni kama zifuatazo:

    i. Programu ya Maendeleo ya Habari, Utangazaji na Uchapaji;

    ii. Programu ya Maendeleo ya Vijana;

    iii. Programu ya Maendeleo ya Utamaduni, Sanaa na Michezo; na

    iv. Programu ya Uendeshaji na Mipango katika Sekta ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo.

C. UPATIKANAJI WA FEDHA

12. **Mheshimiwa Spika,** katika mwaka wa fedha 2023/2024, Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo ilitengewa jumla ya **shilingi 51,939,984,000/-.** Kati ya hizo **shilingi 17,661,930,000/-** kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida na **shilingi 34,278,054,000/-** kwa ajili ya utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo. Hadi kufikia mwezi Machi, 2024 Wizara iliingiziwa jumla ya **shilingi 44,226,110,342/-** sawa na **asilimia 85.** Kati ya hizo **shilingi 12,516,503,470/-** sawa na **asilimia 71** kwa kazi za kawaida na **shilingi 31,709,606,872/-** sawa na **asilimia 93** kwa ajili ya miradi ya maendeleo. ***Kiambatisho nambari 1A kinahusika.***

13. **Mheshimiwa Spika,** kwa upande wa ukusanyaji wa mapato, Wizara ilipangiwa kukusanya **shilingi 875,997,000/-** na hadi kufikia Machi, 2024 Wizara imefanikiwa kukusanya **shilingi 487,612,740/-** sawa na **asilimia 56. Kiambatisho no 1B na 1C kinahusika.**

D. MAFANIKIO YA PROGRAMU KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024

Programu Kuu ya Maendeleo ya Habari, Utangazaji na Uchapaji

14. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii iliidhinishiwa jumla ya **shilingi bilioni 9,612,311,000/-** kwa

matumizi ya kazi za kawaida. Hadi kufikia mwezi Machi, 2024 Programu hii iliingiziwa jumla ya **shilingi bilioni 7,326,462,894/-** sawa na **asilimia 76** kwa matumizi ya kazi za kawaida. ***kiambatisho namba 1A kinahusika.***

15. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii imewawezesha wananchi wa ndani na nje ya Zanzibar kupata habari mbalimbali zikiwemo za utekelezaji wa Sera na Mipango ya Kitaifa inayotekelezwa na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar katika kuwapatia Maendeleo wananchi wake.

16. **Mheshimiwa Spika,** Mafanikio yaliyopatikana kupitia programu hii ni pamoja na kuandika na kusambaza taarifa **866** za kijamii, kisiasa na kiuchumi na kusambazwa kupitia vituo vya habari vya umma na binafsi. Sambamba na Uuzaji wa picha za Viongozi Wakuu wa nchi **277** (picha **85** za Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, picha **152** za Rais wa Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania na picha **40** za Rais Wastaafu).

17. **Mheshimiwa Spika,** Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa kushirikiana na Tume ya Taifa ya UNESCO na Shirika la Habari la Internews iliandaa mafunzo maalum ya Teknolojia ya Habari na Mawasiliano kwa Maafisa Habari na Mawasiliano wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar. Jumla ya Maafisa 80 (Unguja 60

na Pemba 20) waliweza kunufaika na mafunzo hayo. Vile vile, Maafisa 25 kutoka Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar waliweza kushiriki mafunzo yaliyoandaliwa na Chama Cha Maafisa Habari na Mawasiliano Tanzania, mwezi Febuari 2024 Jijini Dar-es-Salaam.

18. **Mheshimiwa Spika,** Mradi wa Ukarabati wa Jengo la Studio za Redio la Shirika laUtangazaji Zanzibar lililopo RahaLeo unaendelea kutekelezwa kwa fedha za wahisani kutoka Serikali ya Jamhuri ya Watu wa China. Lengo la mradi huo ni kuliboresha kuwa na mazingira mazuri ya kufanyia kazi. Mradi ulianza mwezi Febuari, 2024 na unatarajiwa kukamilika Julai, 2024 na unatarajiwa kugharimu jumla ya **shilingi 9,565,198,000/-**

19. **Mheshimiwa Spika,** miradi mengine iliyotekelezwa ni ununuzi wa vifaa vya kisasa vya studio, kufanya matengenezo ya studio za ZBC radio na Spice Fm Radio na kutengezaseti tano za ZBC TV kwa lengo la kuimarisha na kubadilisha muonekano wa ZBC. Maboreshohayo yamegharimiwa na fedha za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar.

20. **Mheshimiwa Spika,** utekelezaji wa programu hii umeiwezesha ZBC kuandaa vipindi **10,900** kupitia TV, vipindi **7,194** kupitia Redio na vipindi **2,346** kupitia Spice FM. Sambamba na utayarishaji na

urushaji wa matangazo mbalimbali **20,837** na matangazo ya moja kwa moja **297.** Vile vile, Shirika la Utangazaji Zanzibar limefanikiwa kuanzisha vipindi vipya vikiwemo tabasamu, chapuo, karakana, kigoda na usiku wa lala unono.

21. **Mheshimiwa Spika,** katika kuhakikisha kwamba wananchi wanapata habari na taarifa za Serikali na nyenginezo kwa uhakika, Shirika la Magazeti ya Serikali limefanikiwa kuchapisha nakala **942,000** za magazeti, nakala **7,000** za Jarida la "Neema Zetu" na kutoa matangazo 2,647. Aidha, Shirika limeendelea kuboresha huduma zake. Kwa usambazaji wa habari na kujitangaza kupitia vyombo vya habari, mitandao ya kijamii na website ya Shirika www.smsz.co.tz.

22. **Mheshimiwa Spika,** pamoja na mafanikio yaliyofikiwa katika programu hii, mwaka wa fedha 2023/2024, Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar imeiimarisha Kampuni ya Uunganishaji na Usambazaji wa Maudhui kwa kukamilisha ujenzi mdogo wa ofisi kwa ajili ya kupunguza changamoto ya ufinyu wa nafasi, kufanya ukarabati wa duka la kuhudumia wateja lililopo Mkoroshoni, Chake chake Pemba na kuipatia kampuni Gari 1 kwa ajili ya matumizi ya kazi za ofisi.

23. **Mheshimiwa Spika,** Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar imeidhamini Kampuni ya ZMUX mkopo wa shilingi Bilioni Nne na Milioni Mia Tano

(**TZS 4,500,000,000/-**) ili kutekeleza mpango mpya wa Uwekezaji. Kupitia mpango huo Kampuni itaboresha Miundombinu ya kurushia matangazo, kufanya mageuzi ya kimfumo na ubora wa maudhui yatakayowezesha kuipatia faida na kutoa gawio Serikalini. Kwa sasa, Kampuni imekamilisha taratibu za upatikanaji wa Mshauri elekezi na mratibu wa mradi ambao watasimamia utekelezaji wa mradi huo utakaoanza mapema mwaka 2024/2025.

24. **Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia mwezi Machi 2024, Serikali imefanikiwa kutoa vibali **19** vya uchukuaji wa picha za kutengenezea filamu kwa makampuni mbali mbali ya ndani na njeya nchi, kibali 1 kwa Wakala wa habari na kusajili vijarida 3 navyo ni Zanzibar Investment and Business Insight (ZiBi) kutoka Kampuni ya Mwanana Communiction Limited, Zanzibar Kwanza kutoka Ofisi Kuu ya CCM Zanzibar na MWANASHERIA kutoka Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali Zanzibar. Lengo ni kudhibiti na kusimamia shughuli za Utangazaji kupitia sera na sheria za Habari na Utangazaji.

25. **Mheshimiwa Spika,** mikakati mengine ya kudhibiti na kusimamia shughuli za utangazaji ni kufanya ukaguzi wa vituo vya utangazaji kwa kuhakikisha vinafuata masharti waliyopewa kwa mujibu wa leseni zao. Hadi kufikia Machi 2024, jumla ya vituo 59 (45 Unguja na 14

Pemba) vimefikiwa. Vituo 4 vya redio za FM vimechukuliwa hatua za kisheria baada ya kugundulika kwamba havifuati matumizi sahihi ya masafa waliyopangiwa. Pia, vituo 27 vya redio vimefanyiwa ufuatiliaji wa maudhui ili kuhakikisha maadili na masharti ya leseni za utangazaji yanafuatwa ipasavyo. ***Kiambatisho nambari 2A kinahusika.***

26. **Mheshimiwa Spika,** mafanikio mengine yaliyopatikana ni utoaji wa leseni 12 za vituo vya Utangazaji Unguja na Pemba kikiwemo kituo cha Televisheni cha DSTV, leseni saba (7) za maudhui ya mtandaoni na leseni nne (4) za vituo vya redio za FM.

27. **Mheshimiwa Spika,** katika kuhakikisha kuwa kazi za Serikali na binafsi zinachapishwa kwa ubora mkubwa Wakala wa Serikali wa Uchapaji umepokea kazi za uchapaji **701** zenye thamani ya **shilingi Bilioni 2,052,475,126/**. Aidha, Magazeti Rasmi ya Serikali 41 yamechapishwa na kutangazwa kutoka Afisi ya Mwanasheria Mkuu. Vile vile, mitihani ya kidato cha pili, darasa la saba na darasa la nne ya Baraza la Mitihani Zanzibar imechapishwa kwa ufanisi, usiri na kuwasilisha kazi hiyo kwa wakati.

28. **Mheshimiwa Spika,** Wakala umefanikiwa kuongeza idadi ya mitambo ya uchapaji baada

ya kuifanyia matengenezo mitambo 2 ambayo ilikuwa na uchakavu wamudamrefu kwa kutumia mafundi wa ndani kutengeneza mitambo hiyo. Mitambo iliyofanyiwa matengenezo ni:- Four - Colour Sakurai na Stiching Machine.

29. **Mheshimiwa Spika,** Wakala wa Serikali wa Uchapaji unaendelea kutoa huduma za Bohari Kuu ya vifaa vya ofisini na kuandikia kwa taasisi za Serikali na binafsi. Jumla ya maombi **173** yenye thamani ya **shilingi milioni 104,142,435/-** yalipokelewa na kupatiwa huduma.

Programu ya Maendeleo ya Vijana.

30. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2023/2024, Programu hii iliidhinishiwa jumla ya **shilingi 628,598,000/-** kwa matumizi ya kazi za kawaida. Hadi kufikia Machi, 2024 imeingiziwa jumla ya **shilingi 366,750,066/-** sawa na asilimia 58 kwa matumizi ya kazi za kawaida. ***Kiambatisho namba 1A kinahusika.***

31. **Mheshimiwa Spika,** miongoni mwa mafanikio yaliyofikiwa kutokana na utekelezaji wa Programu hii ni Wizara kukamilisha mapitio ya Sera ya Maendeleo ya Vijana ya mwaka 2005 na kuizindua Sera mpya ya Maendeleo ya Vijana Zanzibar ya mwaka 2023, katika uzinduzi huo Mgeni rasmi alikuwa Makamo wa Pili wa Rais wa

Zanzibar Mheshimiwa Hemed Suleiman Abdullah ambapo zaidi ya vijana 500 kutoka Taasisi za Serikali, Washirika wa Maendeleo, asasi zakiraia na vijana wenyewe walishiriki. Hatua hiyo muhimu inalenga kuimarisha mazingira bora ya Kisera, Sheria, Mipango na Miongozo ya Kitaifa inayohusiana na ustawi na Maendeleo ya Vijana Nchini. Nawapongeza wadau wa Maendeleo ya Vijana hususan UNFPA kwa kushirikiana nasi kuanzia mwanzo hadi mwisho wa kukamilika kwa sera hii.

32. **Mheshimiwa Spika,** katika hatua nyengine, Wizara kwa kushirikiana na Shirika la UNFPA imeanza maandalizi ya ***"Mkakati wa Kitaifa wa Maendeleo ya Vijana Zanzibar 2025 – 2030"*** ili kusaidia utekelezaji wa Sera na kutoa muongozo kwa wadau juu ya utekelezaji wa shughuli za Maendeleo ya Vijana Nchini. Hatua iliyofikiwa ni kuajiri Mshauri elekezi, kuendesha vikao vya wataalamu pamoja na mikutano ya kukusanya maoni. Mpango huo unatarajiwa kukamilika na kuanza kutumika mwanzoni mwa mwaka wa fedha 2024/2025. Vile vile, Wizara imekamilisha Muongozo wa Kitaifa wa Stadi za Maisha kwa Vijana walio nje ya skuli, sambamba na kutoa mafunzo kwa wakufunzi wa Kitaifa 21 (13 wanawake na 8 wanaume) kutoka taasisi za Vijana katika Wilaya zote za Unguja na Pemba. Muongozo huo utasaidia kuimarisha malezi na makuzi ya vijana nchini.

33. **Mheshimiwa Spika,** mafanikio mengine yaliyopatikana ni pamoja na kuratibu na kusimamia utowaji wa mafunzo vijana **319,465** (196,688 Unguja na 122,777 Pemba) wakiwemo wanawake 172,981 na wanaume 146,484. Mafunzo yaliyotolewa ni ya Ujasiriamali, Stadi za Maisha, Afya ya Uzazi, elimu ya Uongozi na Uzalendo, mafunzo ya ushiriki na ushirikishwaji wa vijana, mafunzo ya amani na usalama, mabadiliko ya tabia ya nchi na mafunzo ya TEHAMA. Mafunzo haya yamewawezesha vijana kuchangamkia fursa zilizopo, kujitambua wao wenyewe na kuweza kukabiliana na changamoto mbalimbali za kimaisha.

34. **Mheshimiwa Spika,** kupitia sekta ya vijana, jumla ya **shilingi 212,611,431/-** na Vifaa vya uzalishaji vyenye thamani ya **shilingi 86,402,000/-** vimetolewa kwa vikundi 330na vijana mmoja mmoja 200 (117 Unguja na 83 Pemba). Msaada huo unatokana na jitihada kubwa za Serikali kupitia washirika wa Maendeleo ya vijana wenye lengo la kuwawezesha vijana ili waweze kujiendeleza kiuchumi. Maelezo kuhusu vikundi vilivyopatiwa msaada angalia ***Kiambatisho nambari 3C kinahusika.***

35. **Mheshimiwa Spika,** katika kuimarisha ushirikiano wa Kikanda na Kimataifa, Serikali kwa kushirikiana na wadau wa Maendeleo ya Vijana Nchini (UNFPA, UNDP na EAC) ilifanikiwa

kuwasafirisha vijana watano na kiongozi mmoja. Vijana hao waliweza kushiriki katika mkutano wa mtandao wa vijana wa Afrika 2023 uliofanyika nchini Kenya, Mafunzo ya Amani na Usalama yaliyofanyika nchini Uganda na Mkutano wa Usimamizi wa Mradi wa Vijana (SYP) uliofanyika nchini Botswana.

36. **Mheshimiwa Spika,** Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa kushirikiana na taasisi za vijana na Mashirika ya Maendeleo nchini yakiwemo UNFPA na UNICEF huadhimisha siku ya Vijana Kimataifa ifikapo tarehe 12 Agosti ya kila mwaka. Kwa mwaka 2023 siku ya vijana ilifanyika uwanja wa Maisara na kuwashirikisha vijana kutoka makundi mbalimbali ikiwemo mabaraza ya vijana, Taasisi za Elimu, Asasi za kiraia, Vyama vya siasa, vijana wenye ulemavu na wawakilishi wa vijana kutoka Wilaya zote za Unguja na Pemba. Mgeni rasmi wa maadhimisho hayo alikuwa Mheshimiwa **Dk. Hussein Ali Mwinyi Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi.** Ujumbe wa mwaka huu ulikuwa ***''Elimu na Ujuzi wa Kijani kwa Vijana na Maendeleo Endelevu ya Taifa''.*** Maadhimisho hayo yalitanguliwa na shughuli za usafi wa mazingira, makongamano na mabonanza ya michezo.

37. **Mheshimiwa Spika,** katika kuhakikisha kwamba vijana wanaunganishwa vyema na fursa

mbali mbali na kupata taarifa za uwezeshwaji, Wizara imeendelea kuratibu upatikanaji wa mikopo kwa vijana ili waweze kujiimarisha kiuchumi na kujitegemea. Kwa mwaka wa fedha 2023/2024, jumla ya vikundi **24** vya vijana (15 Unguja na 9 Pemba) vimewasilisha maombi ya mikopo kwa Wakala wa Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi (ZEEA) ambapo kati ya hivyo, vikundi **6** vimeshapatiwa mikopo yenye thamani ya **shillingi Milioni 62,000,000/-** na vikundi 18 vipo kwenye hatua wa kukamilisha taratibu za maombi ili waweze kupatiwa mikopo hiyo. Taarifa za vikundi hivyo zimeelezwa kwenye***kiambatisho nambari 3B kinahusika.***

38. **Mheshimiwa Spika,** shughuli nyengine iliyotekelezwa kwa mafanikio makubwa ni kuvitembelea vikundi **349** vya kiuchumi (281 Unguja na 68 Pemba) vikiwemo vikundi **147** vya kuweka na kukopa. Lengo la ziara hizo ni kuvipatia ushauri wa kitaalamu, mafunzo ya uhamasishaji na kuwaunganisha na fursa mbalimbali za uwezeshaji. Aidha, Vikundi **96** vipya vya kiuchumi (81 Unguja na 15 Pemba) vimeanzishwa, vimesajiliwa na kuunganishwa na fursa za mikopo. Taarifa za vikundi hivyo zimeelezwa kwenye ***kiambatisho nambari 3A kinahusika***

39. **Mheshimiwa Spika,** kupitia programu hii, vijana **79** (46 wanawake na 33 wanaume) Pemba na

vijana **726** (382 wanawake na 344 wanaume) Unguja wamepatiwa mafunzo kupitia Vituo vya Mafunzo ya Vijana (YTC) viliopo Bweleo Unguja na Weni Pemba. Lengo la mafunzo hayo ni kuhakikisha vijana wanapata stadi za maisha na kupambana na changamoto za utandawazi zinazowakabili, ikiwa ni pamoja na kuwapatia elimu sahihi za stadi za maisha na stadi za kazi. Mafunzo yanayotolewa ni pamoja na ushoni, TEHAMA, stadi za maisha, uongozi na ujasiriamali.

40. **Mheshimiwa Spika,** Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo kwa kushirikiana na Ofisi ya Waziri Mkuu, Kazi, Ajira na WatuWenye Ulemavu Tanzania imeendelea kuratibu na kusimamia Mbio za Mwenge wa Uhuru Kitaifa. Kwa mwaka 2023 Mbio za Mwenge zilitumika kuwahamasisha wananchi hususan vijana kushiriki katika shughuli za maendeleo, mapambano dhidi ya maambukizi ya VVU/ UKIMWI, mapambano dhidi ya dawa za kulevya, mapambano dhidi ya rushwa, ukatili dhidi ya binaadamu, Lishe Bora na mapambano dhidi ya Malaria.

41. **Mheshimiwa Spika,** Jumla ya miradi **1,424** yenye thamani ya **Shilingi trilioni 5.287/-** iliwekewa mawe ya msingi na mengine kuzinduliwa. Kwa upande wa Zanzibar miradi 53 yenye thamani ya **Shilingi bilioni 158.999/-** ilizinduliwa na

mengine kuekewa mawe ya msingi. Vile vile, jumla ya lita 3,679 za damu salama zilichangiwa ambazo zitatumika katika hospital mbali mbali nchini. Aidha, kwa mwaka 2023, kilele cha Mbio za Mwenge wa uhuru kilifanyika tarehe 14 Oktoba, 2023 Mkoani Manyara na Kauli mbiu ya mwaka huo ilikuwa ***"Tunza mazingira, okoa vyanzo vya maji kwa ustawi wa viumbe hai na uchumi wa taifa".*** Vile vile, kwa mwaka huu wa 2024, mbio za Mwenge wa uhuru zimezinduliwa rasmi tarehe 2 Aprili katika Mkoa wa Kilimanjaro ukiwa na Kauli Mbiu isemayo:- ***"Tunza mazingira na Shiriki uchaguzi wa Serikali za Mitaa kwa ujenzi wa Taifa Endelevu".***

42. **Mheshimiwa Spika,** jumla ya vijana **1,979** wameweza kuhamasishwa na kushiriki katika shughuli mbalimbali za Kitaifa kwa lengola kuwajenga moyo wa kuwa wazalendo, ari ya kujitolea na kuipenda nchi yao. Aidha, Baraza la Vijana Zanzibar kwa kushirikiana na taasisi ya SOS limefanikiwa kuandaa makala inayozungumzia shughuli mbalimbali zinazotekelezwa na Baraza la Vijana Zanzibar kwa lengo la kuwavutia vijana kujiunga na Baraza, kuwafanya kuwa wazalendo na kuipenda nchi yao pamoja na kulitambulisha Baraza kwa vijana wote wa Zanzibar.

43. **Mheshimiwa Spika,** Baraza la Vijana Zanzibar limefanikiwa kuzindua mpango mkakati

(Strategic Plan) wa Baraza la Vijana Zanzibar wa mwaka 2023-2028 ili kusaidia utekelezaji mzuri wa kazi za Baraza la vijana. Aidha, Baraza limefanikiwa kuwapatia mafunzo wafanya kazi 3 kwa lengo la kuwawezesha kutekeleza kazi zao kwa mujibu wa sheria na kanuni za kazi.

44. **Mheshimiwa Spika,** katika kuimarisha shughuli mbalimbali za Baraza la Vijana Zanzibar, Baraza limefanikiwa kuanzisha Makala ya Baraza (Documentary). Lengo ni kutangaza kazi za Baraza kiuchumi pamoja na huduma zinazotolewa na vijana wa baraza la vijana. Aidha, Baraza limefanikiwa kuongeza idadi ya wanachama katika baraza la vijana kutoka 21,818 na kufikia 22,673 wakiwemo wanawake 10,206 na wanaume 12,467 ni sawa na ongezeko la wanachama 855.

45. **Mheshimiwa Spika,** katika kuimarisha utekelezaji wa shughuli za Baraza la Vijana Zanzibar, jumla ya **shilingi 31,000,000/-** zimetumika katika kuyasaidia mabaraza ya vijana ngazi za Wilaya na shehia kwa lengo la kuongeza ufanisi katika utendaji kazi wa shughuli zao. Vile vile, Baraza la Vijana Zanzibar limefanikiwa kusaidia shughuli za kiuchumi za vijana kwa kuwapatia vifaa vikundi vya shehia 8 za Pemba na shehia 14 za Unguja.

Programu ya Maendeleo ya Utamaduni, Sanaa na Michezo.

46. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2023/2024, Programu hii iliidhinishiwa jumla ya **shilingi 38,256,150,000/-** kati ya hizo **shilingi 3,878,096,000/-** kwa matumizi ya kazi za kawaida na **shilingi 34,278,054,000/-** kwa miradi ya maendeleo. Hadi kufikia mwezi Machi, 2024 Wizara imeingiziwa jumla ya **shilingi 34,599,779,972/-** sawa na asilimia 90 kati ya hizo **shilingi 2,508,104,296/-** kwa matumizi ya kazi za kawaida sawa na **asilimia 65** na **shilingi 31,709,606,872/-** sawa na **asilimia 92.5** kwa miradi ya Maendeleo. ***kiambatisho nambari 1A kinahusika.***

47. **Mheshimiwa Spika,** katika kukuza na kuendeleza Utamaduni wa Mzanzibari, Programu hii iliwezesha kufanyika kwa Tamasha la 28 la Utamaduni wa Mzanzibari ambapo Shughuli mbali mbali zenye mnasaba na tamasha hilo zilifanyika ikiwemo maonyesho ya vyakula na madawa ya asili, sanaa za ngoma na maonyesho pamoja na paredi ya wasanii na wajasiriamali iliyosheheni vionjo vya kitamaduni. Zaidi ya wajasiriamali **74** na vikundi **56** vya sanaakutoka Unguja na Pemba vilishiriki. Vile vile, matamasha ya kijamii yakiwemo Tamasha la Mwaka Kogwa, ZIFF na Tamasha la Sauti za Busara yalifanyika. Lengo la matamasha hayo

ni kuhamasisha jamii kuendeleza, kulinda na kurithisha mila, silka, maadili na Utamaduni wa Mzanzibari.

48. **Mheshimiwa Spika,** kutokana na muingiliano wa watu kutoka mataifa mbalimbali na kuwepo kwa utandawazi kumepelekea jamii ya kizanzibari hususan vijana kuiga tamaduniza kigeni na kutokuthamini utamaduni wao. Serikali inaendelea kuchukuwa juhudi kubwaza kuwaelimisha jamii juu ya umuhimu wa kuendeleza sanaa na utamaduni wa nyumbani. Sambamba na kuwataka wazazi na walezi kila mmoja kwa nafasi yake kushiriki kikamilifu katika kuwaelimisha watoto na vijana ili waweze kutambua na kufuata mila, silka na utamaduni wao.

49. **Mheshimiwa Spika,** maafisa 4 kutoka Idara ya Utamaduni Zanzibar waliweza kushiriki katika kikao muhimu cha urithi wa harakati za ukombozi kilichofanyika Dodoma tarehe 4 hadi 9 Machi, 2024. Ajenda zilizojadiliwa ni pamoja na kufanya uteuzi wa orodha ya Kitaifa ya urithi wa utamaduni usioshikika kulingana na vigezo mahususi. Kikao kiliazimia kufanya utafiti wa maeneo mapya yaliyopendekezwa ili hatimae yaingizwe katika orodha ya Kitaifa. Kadhalika, Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo imefanikiwa kukisafirisha kikundi cha sanaa ya ngoma kushiriki katika tamasha la mambo ya

utamaduni wa India lililofanyika nchini India katika sherehe za uhuru wa nchi hiyo. Tamasha hilo lilifanyika kuanzia tarehe 2 hadi 18 Febuari 2024.

50. **Mheshimiwa Spika,** kupitia programu hii, jumla ya kazi za sanaa **300** (17 sanaa za maonyesho na 283 filamu) zimekaguliwa na kufanyiwa uhakiki kwa ajili ya kutolewa makosa na maelekezo ili ziweze kutumika hadharani. Kati ya hizo kazi 5 hazikuruhusiwa kuoneshwa hadharani kutokana na kukiuka mila, silka na utamaduni wa Mzanzibari. Vile vile, jumla ya taasisi **66** zimefanyiwa ukaguzi maalum kwa lengo la kuhakiksha wamiliki wanatii (comply) masharti ya sheria ya BASSFU na kanuni zake. Serikali inaendelea kuchukuwa juhudi kubwa ya kutoa elimu na kuhamasisha wasanii kuuenzi utamaduni wa mzanzibari, kulinda mila na silka, kushiriki matukio ya Kitaifa, kudumisha amani na uzalendo nchini. ***Kiambatisho nambari 4B kinahusika.***

51. Mheshimiwa Spika, Wizara ya Habari kupitia Barazala Sanaaimefanikiwa kuanzishaprogramu ya kutoa tunzo kwa wasanii wanaofanya vizuri katika tasnia ya muziki. Tunzo hiyo imeanzishwa mwaka 2023/2024 na imepewa jina la **"Tunzo za Kimataifa za muziki Zanzibar" .** Aidha programu hii imewashirikisha wasanii wa nchi za Afrika Mashariki ambapo jumla ya wasanii

565 walishiriki katika kinyang'anyiro cha kuomba tunzo katika vipengele 29 vya aina mbali za muziki. Muziki wa Taarab asilia na nyimbo za utamaduni zilikuwa ni miongoni mwa vipengele vilivyoshindaniwa kwa ajili ya kuzienzi na kuziendeleza sanaa zetu hizi za asili ambazo zimeitangaza vizuri nchi yetu duniani kwetu. Tunawashukuru wadau wote mliotuunga mkono katika kufanikisha programu hii wakiwemoBenki ya Watu wa Zanzibar, ZURA, ZBC, na KENDWA ROCKS HOTEL.

52. **Mheshimiwa Spika,** kwa upande mwengine, jumla ya wasanii **17** na vikundi **50** vya sanaa na utamaduni vimesajiliwa upya kwa ajili ya kufanya kazi zao kwa mujibu wa sheria namba 7 ya Baraza la Sanaa, Sensa ya Filamu na Utamaduni ya mwaka 2015. Aidha, shughuli nyengine ambayo imetekelezwa ni kufanya ziara maalum ya kuwatembelea na kuwafariji wasanii wakongwe wa maigizo kwa kuwapatia sabuni na iftari katika mwezi mtukufu wa Ramadhani. Hatua hiyo inaashiria Serikali bado inawajali na kuthamini michango yao katika tasnia ya sanaa.

53. **Mheshimiwa Spika,** Wizara imefanikiwa kuimarisha ushirikiano wa kikazi kati ya Baraza la Sanaa Zanzibar na Taasisi nyengine nje ya Zanzibar ikiwemo Baraza la Sanaa la Taifa, Bodi ya Filamu ya Tanzania na Kamisheni ya Filamu ya Kenya. Katika mashirikiano hayo Baraza

limeendelea kuimarisha programu za ukuzaji wa kazi za Sanaa, Programu ya uibuaji wa vipaji, uuandaaji wa tunzo na ubunifu wa kazi za Sanaa. vile vile, Baraza la Sanaa Zanzibar kwa kushirikiana na Bodi ya filamu Tanzania chini ya ufadhili wa Shirika la TIKA la Uturuki lipo katika mpango wa kuanzisha programu ya mafunzo ya ujengaji uwezo wa uzalishaji na Uongozi wa filamu, uainishaji wa maeneo ya filamu (Locations) na Uimarishaji wa masoko yafilamu.

54. **Mheshimiwa Spika,** Wizara kupitia Barazala Kiswahili Zanzibar imefanikiwa kufanya mafunzo ya Ufundishaji Kiswahili kwa Wageni kwa wahitimu wa Shahada ya Kwanza, walimu wa Sekondari na wadau mbalimbali wa lugha ya Kiswahili ambapo jumla ya washiriki **101** wamehitimu mafunzo hayo. Lengo la mafunzo hayo ni kuwajengea uwezo walimu na mbinu za ufundishaji lugha ya pili ili waweze kuzitumia fursa za kusomesha Kiswahili ndani na nje ya nchi.

55. **Mheshimiwa Spika,** katika hatua nyengine, Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo ikishirikiana na Wizara ya Utamaduni na Sanaa ya Tanzania Bara imefanikisha kufanya maadhimisho ya siku ya Kiswahili duniani yaliyofanyika tarehe 7/7/2023 ambapo kwa Tanzania kilele cha Maadhimisho hayo kilifanyika

Zanzibar. Watu mashuhuri kutoka ndani na nje ya nchi walishiriki katika maadhimisho hayo ambapo shughuli mbalimbali zenye mnasaba na tukio hilo zilifanyika.

56. **Mheshimiwa Spika,** Vile vile, katika mwaka wa fedha 2023/2024, Wizara ilifanikisha kufanyika kwa Kongamano la Saba la Kiswahili la Kimataifa lililowajumuisha wadau na wanataaluma wa Kiswahili **258** kutoka ndani na nje ya nchi. Kauli mbiu katika Kongamano hilo ilikuwa ni ***"Kiswahili ni zaidi ya Lugha Tukitumie Kuimarisha Diplomasia".***

57. **Mheshimiwa Spika,** Aidha, Baraza la Kiswahili Zanzibar limefanikiwa kuzindua Jarida maalum la Kongamano na kuuza jumla ya machapisho **312** kwa njia kawaida na mtandao. Machapisho yaliyouzwa ni Kamusi la Kiswahili Fasaha, Kamusi la Lahaja ya Kitumbatu, Kamusi la Lahaja ya Kipemba, Kamusi la Lahaja ya Kimakunduchi, Jarida la Jahazi, Kitabu cha Mawasiliano ya Msingi ya Kiswahili kwa Wageni, kitabu cha Dkt. Shein na Maendeleo ya Kiswahili na kitabu cha Utamaduni wa Mzanzibari kwa lengo la kuongeza mapato Serikalini.

58. **Mheshimiwa Spika,** kupitia mkakati maalum wa kukibidhaisha Kiswahili duniani, BAKIZA limeendelea kutoa taaluma juu ya matumizi fasaha na sanifu ya Lugha ya Kiswahili. Katika

harakati hizo, jumla ya vipindi 66 vya Lugha ya Kiswahili vimerushwa hewani kupitia vituo 17 vya TV na Redio vya ndani na Nje ya Nchi. Aidha, vibango 145 vimerushwa kupitia mitandao ya kijamii kwa lengo la kutoa taaluma na kutangaza machapisho ya BAKIZA.

59. **Mheshimiwa Spika,** Wizara kupitia Baraza la Kiswahili imeendelea kuhariri nyaraka mbalimbali kutoka lugha za kigeni kuenda lugha ya Kiswahili kwa lengo la kuwawezesha waswahili kusoma na kuzifahamu nyaraka hizo. Hadi kufikia Mwezi Machi, 2024, jumla ya nyaraka 6 zimetafsiriwa kwenda katika Lugha ya Kiswahili. ***Kiambatisho nambari 4A kinahusika.***

60. MheshimiwaSpika,katikakukuzanakuimarisha Michezo, Serikali imeziwezesha Timu za Taifa kushiriki katika mashindano ya CECAFA ya mpira wa miguu kwa vijana wenye umri chini ya miaka 15 (U-15) yaliyofanyika Uganda na chini ya miaka 18 (U-18) yaliyofanyika Kenya. Timu ya vijana walio chini ya umri wa miaka 15 waliibuka mshindi wa kwanza na wenzao wenye umri chini ya miaka 18 walifika hatua ya makundi. Hatua hiyo muhimu imeongeza hamasa kubwa kwa viongozi wa Serikali, wananchi, na wanamichezo kwa ujumla.

61. Mheshimiwa Spika, Chama Cha Netball cha Zanzibar na Chama Cha Netball cha Tanzania

Bara vimelipiwa ada ya mwaka ya uwanachama ili viweze kuendelea kutambulika Kikanda na Kimataifa. Sambamba na kutoa mafunzo ya uongozi kwa viongozi vijana **30** wanaoongoza michezo hapa Zanzibar. Mafunzo hayo yaliendeshwa na mtaalamu kutoka Ujerumani Dr. Angela, katika uwanja wa Mao Ze-dong mwezi Januari, 2024.

62. **Mheshimiwa Spika,** kupitia programu hii, mashindano makubwa ya Kombe la Mapinduzi yalifanyika Zanzibar kuanzia Disemba 28, 2023 na kumalizika Januari 13, 2024. Jumla ya timu 5 kutoka Zanzibar, 4 kutoka Tanzania Bara na timu 3 kutoka nje ya Tanzania zilishiriki katika mashindano hayo. Timu ya Mlandege kutoka Zanzibar ilifanikiwa kutwaa ubingwa wa mashindano hayo kwa mwaka 2024 ikiwani mara ya pili mfululizo. Aidha, Serikali zetu mbili Serikali ya Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar zimefanikiwa kulirejesha Kombe la Muungano kwa mwaka 2024, kombe hilo lilishirikisha timu nne mbili kutoka Tanzania Bara na mbili kutoka Zanzibar ambapo mshindi wa mwaka 2024 ni Simba Sports Club.

63. **Mheshimiwa Spika,** katika kutekeleza Sera ya michezo ya mwaka 2018, Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo imefanikiwa kusimamia mashindano mbali mbali yaliyoshirikisha timu

kutoka kwenye Mawizara, Mashirika na Taasisi za Serikali. Michezo iliyoshindaniwa ni mpira wa miguu, kuvuta kamba na Netball ambapo kwa upande wa mchezo wa mpira wa miguu timu 24 ziliweza kushiriki Unguja na timu 8 zilishiriki Pemba.

64. **Mheshimiwa Spika,** Bingwa wa mashindano ya mpira wa miguu kutoka Unguja alicheza na bingwa kutoka Pemba katika uwanja wa New Amaan Complex ili kupata mshindi wa jumla. Hatimae timu ya Bandari kutoka Pemba ilifanikiwa kutwaa ubingwa kwa mwaka 2024. Kwa upande wa mashindano ya kuvuta kamba timu 2 zileweza kushiriki na timu ya bandari ya Unguja ilifanikiwa kuwa mshindi. Vile vile, kwa mashindano ya netball timu 2 zilishiriki na timuya bandari ya Unguja ilifanikiwa kuwa bingwa wa mashindano hayo. Lengo la mashindano hayo ni kuzidisha hamasa miongoni mwa wachezaji na wafanyakazi kwa kuongeza ushirikiano, udugu na umoja miongoni mwao na taasisi zao.

65. **Mheshimiwa Spika,** katika juhudi za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ya kuinua michezo, Mhe. Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Zanzibar alishiriki katika Tamashala siku ya mazoezi ya viungo Kitaifa lililofanyika katika uwanja wa Amaan, tarehe 1 Januari, 2024. Jumla ya vilabu **173** vilishiriki, kati ya hivyo vilabu **100** kutoka Unguja, **25** kutoka Pemba na

vilabu **48** kutoka Tanzania Bara ambapo zaidi ya wanamazoezi **5,000** walishiriki. Kauli mbiu katika Tamasha hilo kwa mwaka 2024, ilikua ni ***"Fanya mazoezi Imarisha Afya yako, Tunza Mazingira linda Maisha yako".***

66. **Mheshimiwa Spika,** Katika jitihada za kuviunga mkono vyama vya michezo Zanzibar, Serikali imevisaidia vyama vinne (4) vya michezo kuandaa na kushiriki mashindano ya Kikanda na Kimataifa. Vyama hivyo viliweza kuiwakilisha Zanzibar kimichezo kwenye mashindano yaliyofanyika ndani na nje ya nchi. Sambamba na hilo, Serikali imevisaidia vyama 7 kufanya uchaguzi. Lengo ni kuleta usawa, kuendeleza amani, upendo na ushirikiano katika michezo. ***Kiambatisho nambari 5A kinahusika***

67. **Mheshimiwa Spika,** Zanzibar imepata fursaya kuwa mwenyeji wa mashindano makubwa ya mpira wa miguu Afrika yanayoitwa CAF African Schools Football Championship. Ni mashindano yaliyozikutanisha timu 14 (timu saba za Wanaume na timu saba za Wanaweke) za vijana wenye umri wa chini wa miaka 15 kutokaMataifa mbali mbali Afrika. Mashindano haya yalianza mwaka jana nchini Afrika Kusini na mwaka huu umefanyika Uwanja wa New Amaan Complex, kuanzia tarehe 21 Mei hadi tarehe 24 Mei 2024. Mbali na mashindano hayo CAF waliendesha mafunzo ya leseni D ya Grassroot,

yaani makocha wa wachezaji wadogo, Waandishi wa Habari wadogo, Afya yaani safeguarding na usalama kwenye michezo yaani security.

Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo

68. **Mheshimiwa Spika,** Mradi wa Uimarishaji wa viwanja vya michezo unatekelezwa ndani ya programu ndogo ya uendeshaji na ukuzaji wa michezo. Kwa mwaka wa fedha 2023/2024, Wizara iliidhinishiwa kutumia **shilingi 34,278,054,000/-** Kwa ajili ya kutekeleza shughuli mbali mbali za ujenzi wa viwanja vya wilaya na ukarabati wa viwanja vya michezo. Hadi kufikia mwezi machi 2024, jumla ya **shilingi 31,709,606,872/-** sawa na **asilimia 92.5** zimepatikana.

69. **Mheshimiwa Spika,** Serikali imefanikisha Ukarabati wa viwanja viwili vikubwa, kiwanja cha Amaan Unguja na kiwanja cha Gombani Pemba kwa mafanikio makubwa. Lengo la kuifanyia ukarabati Miundombinu hiyo ya Michezo ni kuiboresha ili iwe na muonekano wa kisasa na iweze kutumika katika mashindano ya Kikanda na Kimataifa.

70. **Mheshimiwa Spika,** Mradi mwengine uliotekelezwa ni mradi wa ***"Sports for Development in Africa"*** ambao unafadhiliwa na Shirika la Kimataifa la GIZ kutoka Ujerumani.

Lengo la mradi huu ni kuweka usawa wa kijinsia na kushirikisha Watu Wenye Ulemavu katika masula ya michezo. Mradi huo unatekelezwa kwa kipindi cha miaka 3 kuanzia Julai 2022 hadi Juni 2025 ambapo hadi kufikia mwezi Machi 2023 shughuli ya upimaji wa viwanja na kutangaza zabuni zimefanyika. Kupitia mradi huu jumla ya viwanja vitano vya michezo midogo midogo (3 in 1) vitajengwa na viwanja vitatu vitakarabatiwa katika maeneo mbalimbali ya Unguja na Pemba. Maeneo yaliyofanyiwa vipimo kwa ajili ya ujenzi yanaonekana kwenye ***kiambatisho nambari 5B.***

Programu ya Uendeshaji na Mipango Katika Sekta ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo

71. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2023/2024 programu hii iliidhinishiwa jumlaya **shilingi 3,542,926,000/-** kwa matumizi ya kazi za kawaida. Hadi kufikia Machi, 2024 jumlaya **shilingi 2,315,186,214/-** sawa na asilimia 65 zimepatikana. ***Kiambatisho Nambari 1A kinahusika.***

72. **Mheshimiwa Spika,** Wizara imefanikiwa kuimarisha mazingira mazuri ya kazi kwa kuwapatia wafanyakazi vitendea kazi na vifaa mbali mbali vya kazi kwa ajili ya kuongeza bidii na kuimarisha ufanisi wa kazi. Pia, wafanyakazi wote wamepatiwa stahiki zao kama vile malipo baada ya saa za kazi, huduma ya likizo, malipo

ya ufiwa, malipo ya safari kikazi na likizo la uzazi. Aidha, Wizara inaendelea kusimamia mpango wa rasilimali watu wa miaka mitano na Mpango wa manunuzi wa mwaka 2023/2024.

73. **Mheshimiwa Spika,** katika hatua ya kukuza na kuimarisha utendaji wa kazi, Wizara imewapatia mafunzo ya muda mrefu wafanyakazi **60** (31 wanawake na 29 wanaume) na mafunzo ya muda mfupi wafanyakazi **193** (wanawake 105 na wanaume 88) katika ngazi na fani tofauti. Mafunzo yote haya yalilenga kukuza na kuendeleza utendaji mzuri wa majukumu ya wafanyakazi ya kila siku.

74. **Mheshimiwa Spika,** kupitia programu ndogoya Utawala na Uendeshaji, kumekuwa na usimamizi mzuri wa ziara za kikazi za Viongozi wa Wizara na Taasisi zilizopo chini ya Wizara. Lengo la ziara hizi ni kufuatilia na kusimamia kwa ukaribu shughuli za Wizara na kutatua changamoto mbalimbali zinazowakabili watendaji na taasisi. Aidha, watendaji wakuu wa Wizara wamewezeshwa kushiriki mikutano mbali mbali nje ya nchi ikiwemo Kenya, Botswana, Uganda, Ujerumani, India na China kwa lengo la kuimarisha ushirikiano na wadau waliopo nje ya nchi. Vile vile, Wizara imewaombea vibalivya kazi watumishi **23** wa kigeni kwa lengo la kurahisisha utekelezaji wa miradi na programu za Wizara.

75. **Mheshimiwa Spika,** ili kuleta ufanisi mzuri wa matumizi ya rasilimali fedha, Wizara imeweza kufanya ukaguzi wa ndani na kutoa ripoti za fedha na ukaguzi kwa kila robo mwaka kwa lengo la kuhakikisha matumizi sahihi ya fedha za umma yanafanyika. Aidha, Wizara imeratibu mikutano mbalimbali ya Kamati Tendaji na Kamati ya Uongozi, mikutano ambayo imeweza kuongeza ufanisi na kasi kubwa katika kutekeleza majukumu mbalimbali ya Wizara. Pia, kupitia kitengo cha Habari na Mawasiliano, Wizara imeweza kurusha hewani habari na matukio mbalimbali kupitia mitandao ya kijamii kama vile *facebook, Instagram, whatsapp* pamoja na *Website* ya Wizara.

76. **Mheshimiwa Spika,** kupitia Programu hii, Wizara imefanikiwa kutayarisha Mpango wa Mwaka wa Utekelezaji, Mpango wa Ufuatiliaji na Tathmini na kutayarisha na kuwasilisha taarifa za utekelezaji wa majukumu ya Wizara katika taasisi zinazo husika. Aidha, imetayarisha hotuba ya bajeti kwa mwaka wa fedha 2023/2024.

77. **Mheshimiwa Spika,** Wizara imekamilisha kufanya mapitio ya Sera ya Maendeleo ya Vijana ya mwaka 2005 na Sera ya Habari ya mwaka 2005 na kuzindua Sera mpya za mwaka 2023. Aidha, Rasimu ya Sera ya Utamaduni na Sera ya Utangazaji zimeshakamilika kwa ngazi ya Wizara na zinatarajiwa kuwasilishwa katika

vikao vya Makatibu Wakuu na vikao vya Baraza la Mapinduzi kwa ajili ya kupata maoni na kutolewa maamuzi. Vile vile, utayarishaji wa Mpango wa Utekelezaji wa Sera hizo unaendelea kwa lengo la kurahisisha utekelezaji wa Sera.

78. **Mheshimiwa Spika,** utafiti mdogowa uanzishwaji wa mchezo wa kuteleza magari (Car drafting) umefanyika. Kwa kuzingatia matokeo ya utafiti huo **asilimia 86.8** ya watoa maoni wamewafiki kuanzishwa kwa mchezo huo kutokana na fursa mbalimbali ikiwemo ajira kwa vijana. Aidha, Wizara imeandaa waraka ambao utawasilishwa Serikalini kwa ajili ya kutolewa maamuzi.

79. **Mheshimiwa Spika,** katika kuhakikisha ufanisi wa utekelezaji wa miradi, Wizara imeendelea kufanya ufuatiliaji wa miradi inayotekelezwa kwa lengo la kusimamia utekelezaji wa miradi hiyo Unguja na Pemba. Miradi iliyofuatiliwa ni Mradi wa Ukarabati wa Uwanja wa Amaan na Mradi wa Ukarabati wa Uwanja wa Gombani Pemba katika programu ya Ujenzi na Uimarishaji wa Viwanja vya Michezo. Vile vile, maafisa 12 walipatiwa mafunzo ya usimamizi wa miradi kwa lengo la kuwawezesha kuwa na ufanisi katika usimamizi, ufuatiliaji na udhibiti wa Miradi.

80. **Mheshimiwa Spika,** katika kuimarisha utendaji kazi, Wizara imefanikisha kufanyika vikao vitatu vya kiutendaji vya Maafisa Mipango

wa taasisi zilizo chini ya Wizara. Kupitia vikao hivyo, maelekezo juu ya utayarishaji wa ripoti, uandaaji wa mipango na usimamizi wa Programu yalitolewa. Kadhalika, Wizara imeendelea kuratibu ziara za Kamati ya Kudumu ya Ustawi wa Jamii, Kamati ya Bajeti na Kamati ya PAC Unguja, Pemba na Dar- es- Salaam katika kufanya ufuatiliaji wa shughuli za taasisi zilizo chini ya Wizara.

81. **Mheshimiwa Spika,** shughuli nyengine iliyotekelezwa kwa mafanikio ni maafisa watatu kushiriki katika vikao tofauti vya ushirikiano vilivyofanyika Dodoma na Dar es Salaam. Vikao hivyo vilikuwa katika ngazi ya wataalamu vilivyojadili ushirikiano baina ya Tanzania na Ethiopia, Tanzania na China na Tanzania na Angola. Lengo la vikao hivyo ni kuboresha uhusiano wa Kidiplomasia katika maeneo mbali mbali ya kiutendaji baina ya Tanzania na nchi za nje.

82. **Mheshimiwa Spika,** kupitia Programu hii, Ofisi Kuu Pemba imefanikiwa kuratibu shughuli za Wizara kwa kufuatilia na kusimamia utekelezaji wa Mradi wa Ukarabati wa Uwanja wa Gombani, kuratibu na kusimamia shughuli za habari, kusimamia shughuli za Michezo, kusimamia na kufuatilia programu mbalimbali za maendeleo ya vijana, kusimamia tamasha la 28 la Utamaduni wa Mzanzibari pamoja na kusimamia shughuli za sanaa na wasanii kwa upande wa Pemba.

83. **Mheshimiwa Spika,** Uwezo wa wafanyakazi umeendelea kuimarika na wenye kuleta ufanisi zaidi kutokana na kuendeleza programu za kujenga uwezo wao kitaaluma kwa mafunzo ya muda mfupi na mrefu kulingana na mahitaji. Wafanyakazi watatu wanaendelea na mafunzo ya muda mrefu katika ngazi ya shahada ya uzamili katika fani ya ufuatiliaji na tathmini na stashahada ya Utunzaji wa kumbukumbu na rasilimali watu na wafanyakazi watano walipatiwa mafunzo ya muda mfupi katikafani ya udereva, usafirishaji na utunzaji wa kumbukumbu. Sambamba na kuwapatia wafanyakazi taaluma ya namna ya kujikinga na maradhi yanayoambukiza na yasiyoambukiza.

84. **Mheshimiwa Spika,** watendaji wa Ofisi Kuu Pemba wamefanya vikao mbalimbali vya wafanyakazi na vikao vya Kamati Tendaji kwa lengo la kuhimiza utekelezaji wa majukumu ya Serikali na kukumbushia haki na wajibu wa kila mfanyakazi. Aidha, Ofisi kuu Pemba imeweza kuratibu vikao na ziara za Kamati ya Kudumu ya Ustawi wa Jamii ya Baraza la Wawakili, zikiwemo kutembelea Kituo cha Mafunzo ya Vijana Weni na Mradi wa Baraza la Vijana Wilaya ya Wete zimefanyika.

85. **Mheshimiwa Spika,** katika kuimarisha mazingira bora ya kazi, Ofisi Kuu Pemba imefanikiwa kutoa huduma za kiutawala na za kiendeshaji

kwa kuwapatia wafanyakazi vifaa na vitendea kazi vya ofisi. Aidha, wafanyakazi wamepatiwa stahiki zao muhimu ikiwemo malipo ya muda wa saa za ziada wafanyakazi 8, huduma ya likizo wafanyakazi 17, malipo ya safari kikazi wafanyakazi 10, na ubani wa ufiwa wafanyakazi 5 Ofisi inaendelea kusimamia utekelezaji wa mpango wa mafunzo, mpango wa manunuzi na mpango wa rasilimali watu wa miaka mitano.

E. MWELEKEO WA BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025

86. **Mheshimiwa Spika,** Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo imeandaa bajeti ya mwaka 2024/2025 kwa mujibu wa muongozo wa utayarishaji wa bajeti ya Serikali. Aidha, Wizara imeongezewa fungu jipya na hivyo kuifanya kuwa na mafungu mawili ambayo ni Fungu J03 la Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo na Fungu J05 kwa ajili ya Tume ya Utangazaji Zanzibar. Pia, Wizara inaendelea kutekeleza shughuli zake kupitia Programu Kuu 4 na Programu ndogo 8.

87. **Mheshimiwa Spika,** bajeti ya Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo imeongezeka kwa **bilioni 2,890,220,000/-** sawa na asilimia 16 ya ongezeko la matumizi ya kazi za kawaida. Kutoka **bilioni 17,661,930,000/-** mwaka 2023/2024 hadi **bilioni 20,552,150,000/-** mwaka 2024/2025. Kwa miradi ya maendeleo ongezeko

ni **bilioni 35,945,928,000/-** sawa na **asilimia 105** Kutoka **bilioni 34,278,054,000/-** mwaka 2023/2024 hadi **bilioni 70,223,982,000/-** mwaka 2024/2025. Ongezeko hili ni kutokana na kuongezeka kwa mahitaji ya bajeti ya kazi za kawaida na Miradi ya Maendeleo ya Wizara. ***Kiambatisho nambari 1E kinahusika***

88. **Mheshimiwa Spika,** katika Fungu J03 fedha za nyongeza kwa upande wa kazi za kawaida zimeelekezwa katika ununuzi wa jenereta la Ofisi, kusaidia Timu za Taifa kushiriki Mashindano ya Kikanda na Kimataifa, Kuandaa Mashindano ya Kikanda na Kimataifa na Kuimarisha Mazingira bora ya Kazi. Katika miradi ya Maendeleo fedha za nyongeza zimeelekezwa katika kufanikisha shughuli za ujenzi wa viwanja vya Wilaya na Viwanja vya Michezo katika eneo la Maisara.

89. **Mheshimiwa Spika,** kwa upande wa fungu J05 bajeti imeelekezwa kutekeleza shughuli mbalimbali zikiwemo ununuzi wa gari la kufuatilia Mwenendo wa Matumizi ya Masafa ya Utangazaji, Ununuzi wa Gari la Ofisi ya Tume ya Utangazaji Pemba na Kuimarisha mazingira bora ya kazi.

90. **Mheshimiwa Spika,** Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo kwa mwaka wa fedha 2024/2025 imejipangia kutekeleza vipaombele vifuatavyo:-

i. Kusimamia masuala ya habari na utangazaji kwa kuzijengea uwezo Idara ya Habari Maelezo na Tume ya Utangazaji na kununua vitendea kazi ili kwenda sambamba na mabadiliko ya teknolojia ya habari;

ii. Kuimarisha Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC) na Kampuni ya ZMUX kwa kuzipatia vifaa, wataalamu na miundombinu imara ya kurushia matangazo ili ziweze kutayarisha na kurusha hewani vipindi vyenye ubora;

iii. Kuimarisha matumizi ya TEHAMA katika vyombo vya habari ili kutanua wigo wa upatikanaji wa habari kwa wananchi mijini na vijijini;

iv. Kuimarisha uwezo wa Shirika la Magazeti ya Serikali Zanzibar kwa kuongeza nakala za magazeti yanayochapishwa na kuhakikisha yanasambazwa kwa wakati nchi nzima. Sambamba na kuliuza gazeti kwa njia ya mtandando ili lisomwe duniani kote;

v. Kuimarisha uwezo wa Wakala wa Uchapaji Zanzibar kwa kuwapatia vifaa vya kisasa vya uchapaji, malighafi na kuimarisha huduma za bohari kuu ya Serikali;

vi. Kuratibu na kusimamia shughuli za maendeleo ya vijana nchini, kuwawezesha vijana na kuwajengea uwezo ili kuimarika kiuchumi, kijamii na kisiasa;

vii. Kuandaa na kutekeleza programu za elimu na malezi, utoaji wa mafunzo mbalimbali kwa vijana pamoja na mikakati ya kujenga moyo wa uzalendo, ari ya kujitolea na kuipenda nchi yao;

viii. Kuendeleza, kukuza na kueneza Kiswahili na kuwa bidhaa katika matumizi ya shughuli za taaluma zikiwemo za uandishi, uchapishaji, ukalimani na kuwa moja ya lugha iliyo rasmi inayozungumzwa na kutambulika katika mashirika na mikutano ya Kikanda na Kimataifa;

ix. Kujenga na kuimarisha Nyumba ya Sanaa kwa lengo la kuwaendeleza wasanii na sanaa, kuibua, kukuza na kuhuisha vipaji kwa vijana katika sanaa na tasnia ya ubunifu ili kukuza uchumi na kuleta ajira na kipato chao;

x. Kuhamasisha jamii juu ya umuhimu wa matumizi ya mavazi, vifaa, vyakula na vitu vya kiasili ili kulinda, kuendeleza na kurithisha amali za utamaduni kwa manufaa ya kizazi kilichopo na kijacho;

xi. Kujenga na kuimarisha miundombinu ya michezo ya Wilaya, Mikoa na Taifa;

xii. Kuhamasisha vilabu vya michezo kushiriki kikamilifu katika mashindano ya Kitaifa, Kikanda na Kimataifa;

xiii. Kuhamasisha jamii kushiriki katika mazoezi ya viungo na michezo, mtu mmoja mmoja au vikundi kwa lengo la kuimarisha afya zao;

xiv. Kuweka mazingira bora ya kazi kwa kununua vifaa vya ofisi na vitendea kazi sambamba na kuwajengea uwezo wafanyakazi ili waweze kutekeleza majukumu yao kwa ufanisi; na

xv. Kuratibu na kusimamia utekelezaji waSera na Sheria, utekelezaji wa programu na mipango ya Taasisi zilizo chini ya Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo kwa kufikia malengo yaliyokusudiwa.

F. PROGRAMU KUBWA NA NDOGO NA MAKADIRIO YA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025

91. Mheshimiwa Spika, programu za Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo zinatekelezwa na Ofisi, Idara na Taasisi zifuatazo:-

1. Ofisi Kuu Pemba;
2. Idara ya Utumishi na Uendeshaji;
3. Idara ya Mipango, Sera na Utafiti;
4. Idara ya Habari Maelezo;
5. Idara ya Maendeleo ya Vijana;
6. Idara ya Utamaduni;

7. Idara ya Michezo;
8. Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC);
9. Shirika la Magazeti ya Serikali Zanzibar (SMS);
10. Wakala wa Serikali wa Uchapaji;
11. Tume ya Utangazaji Zanzibar;
12. Kampuni ya Uunganisha na Usambazaji wa Maudhui;
13. Baraza la Vijana Zanzibar;
14. Baraza la Kiswahili Zanzibar (BAKIZA);
15. Baraza la Sanaa, Sensa ya Filamu na Utamaduni; na
16. Baraza la Taifa la Michezo Zanzibar;

92. **Mheshimiwa Spika,** Programu za Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo Fungu J03 na J05 ni kama zifuatazo:-

Programu ya Maendeleo ya Habari, Utangazaji na Uchapaji

93. **Mheshimiwa Spika,** lengo kuu la Programu hii ni kusimamia maendeleo ya habari, utangazaji na uchapaji Zanzibar. Aidha, kuwezesha upatikanaji na usambazaji wa habari za kijamii, kisiasa, kiutamaduni na kiuchumi kwa wakati. Matokeo ya utekelezaji wa Programu hii ni upatikanaji wa huduma za habari kwa wananchi zenye kiwango bora kwa maslahi yao na Taifa. Programu hii itakuwa na programu ndogo mbili

zifuatazo:-

i. **Programu Ndogo ya Upatikanaji na Usambazaji wa Habari; na**

ii. **Programu Ndogo ya Usimamizi wa Vyombo vya Habari, Utangazaji na Uchapaji.**

94. **Mheshimiwa Spika,** katika kufikia malengo ya Programu hii, shughuli zifuatazo zimepangwa kutekelezwa:-

i. Utoaji wa taarifa za Serikali picha nafilamu;

ii. Kisimamia waandishiwa habari wanaofanya kazi Zanzibar na nje ya Zanzibar pamoja na kusimamia kanuni na maadili ya waandishi wa habari;

iii. Kutoa huduma bora na ya uhakikaa ya uunganishaji na usambazaji maudhui kwa wananchi;

iv. Kuendeleza biashara ya vingamuzi pamoja na maudhui yenye mvuto kwa lengo la kuelimisha na kuburudisha;

v. Kutowa huduma za uchapishaji kwaTaasisi za Serikali na Binafsi;

vi. Kutowa huduma za Bohari Kuu ya vifaa vya ofisi na kuandikia kwa Taasisi za Serikali na Binafsi;

vii. Kutoa/kusambaza habari, taarifa na Sera za Serikali kwa umma;

viii. Kuendesha na kusimamia gazeti la Serikali;

ix. Kudhibiti na kusimamia shughuli za utangazaji kupitia Sera na Sheria za Habari na Utangazaji;

x. Kusajili na kutoka leseni kwa vituo vya redio, televisheni na maudhui ya mitandaoni;

xi. Kuzalisha vipindi bora vinavyoendana na mahitaji ya jamii Zanzibar; na

xii. Kutoa taarifa na matukio sahihi na yanayoaminika kwa wakati.

95. **Mheshimiwa Spika,** ili programu ya Maendeleo ya Habari, Utangazaji na Uchapaji iweze kutekelezwa kwa mwaka wa fedha 2024/2025, ninaliomba Baraza lako kuidhinisha jumla ya **shilingi 11,878,756,000/-** kwa matumizi ya kawaida. Kati hizo **shilingi 10,394,556,000/-** kutoka fungu J03 na **shilingi 1,484,200,000/-** kutoka fungu J05. ***Kiambatisho nambari 1F kinahusika.***

Programu Kuu ya Maendeleo ya Vijana

96. **Mheshimiwa Spika,** lengo kuu la programu hii ni kuratibu shughuli za maendelo ya vijana, kuwezesha kwa kuwajengea uwezo ili kuimarika kiuchumi, kijamii na kisiasa kupitia programu mbali mbali. Aidha, matokeo ya programu hii ni kuimarika kwa vijana kiuchumi, kijamii na kisiasa sambamba na kuongezeka idadi ya ajira kwa vijana. programu hii itakuwa na programu ndogo moja ambayo ni:-

i. Programu Ndogo ya Maendeleo ya Vijana.

97. **Mheshimiwa Spika,** katika kufikia malengo ya programu shughuli zifuatazo zimepangwa kutekelezwa:-

- **i.** Kuandaa, kusimamia na kuratibu utekelezaji wa sera, sheria, mipango na programu za maendeleo ya vijana nchini;
- **ii.** Kuratibu Mbio za Mwenge wa Uhuru Kitaifa;
- **iii.** Kuimarisha ushiriki na ushirikishwajiwa vijana katika nyanja za kiuchumi nakijamii;
- **iv.** Kutekeleza programu za elimu na malezi kwa vijana pamoja na mikakati ya kujenga moyo wa Uzalendo, ari ya kujitolea na kuipenda nchi yao; na

v. Kufanya ufuatiliaji wa mabaraza ya vijanaWilaya na shehia pamoja na kuyasaidia Mabaraza ya vijana Taifa, Wilaya na Shehia.

98. **Mheshimiwa Spika,** ili programu ya Maendelo ya Vijana iweze kutekelezwa katika mwaka wa fedha 2024/2025, naliomba Baraza lako kuidhinisha jumla ya **shilingi bilioni 5,662,714,000/-** kati ya hizo **shillingi 1,162,714,000/-** kwa matumizi ya kazi za kawaida na **shilingi bilioni 4,590,000,000/-** kwa ajili ya miradi ya Maendeleo. ***kiambatisho nambari 1F kinahusika***

Programu Kuu ya Maendeleo ya Utamaduni, Sanaa na Michezo.

99. **Mheshimiwa Spika,** lengo la programu hii ni kuhakikisha kuwa utamaduni, lugha ya kiswahili na sanaa ya Zanzibar zinaenziwa, wasanii wanaendelezwa ili kupunguza umasikini, kuifanya michezo kuwa ni sehemu ya kujenga amani, utulivu, urafiki, ajira na kujenga afyakwa jamii. matokeo ya muda mrefu ya programu hii ni kuwepo kwa kazi za sanaa, uhifadhi wa utamaduni na kukua na kuendelea kwa lugha ya kiswahili na kukuwa kwa michezo. Programu hii itakuwa na programu ndogo mbili zifuatazo:-

i. **Programu Ndogo ya Uimarishaji, Uhifadhi, Uendelezaji wa Utamaduni na Sanaa; na**

ii. **Programu Ndogo ya Ukuzaji na Uendelezaji wa Michezo.**

100. Mheshimiwa Spika, katika kufikia malengo ya programu hii shughuli zifuatazo zimepangwa kutekelezwa:-

i. Kuandaa Tamasha la Utamaduni wa Mzanzibari na kuyaendeleza Tamasha ya kijamii;

ii. Kutoa elimu ya kulinda, kuhifadhi na kuendeleza mila, silka na desturi za Mzanzibari;

iii. Kuendelea na ukaguzi wa Filamu na kazi za Sanaa za maonyesho;

iv. Kutoa elimu kwa wasanii juu ya umuhimu wa kujisajili pamoja na umuhimu wa mikataba na urasimishaji wa kazi za sanaa;

v. Kutoa elimu kuhusu matumizi ya Kiswahili fasaha kwa wageni na wenyeji kupitia vyombo vya habari na mitandao ya kijamii;

vi. Kujenga na kuimarisha viwanja vya michezo Zanzibar;

vii. Kuwezesha timu za Taifa kushiriki katika mashindano ya kikanda na kimataifa;

viii. Kuwawezesha viongozi wa vyama vya michezo, waamuzi na makocha kushiriki mafunzo ya Kikanda na Kimataifa;

ix. Kuibua, kulea na kuendeleza vipaji vya vijana; na

x. Kusaidia kuandaa mashindano ya Kikanda na Kimataifa.

101. Mheshimiwa Spika, ili Programu Kuu ya Maendeleo ya Utamaduni, Sanaa na Michezo iweze kutekelezwa katika mwaka wa fedha 2024/2025, naliomba Baraza lako kuidhinisha jumla ya **shilingi 69,216,860,000/-** kati ya hizo **shilingi 3,582,878,000/-** kwa matumizi ya kazi za kawaida na **shilingi 65,633,982,000/-** kwa matumizi ya miradi ya Maendeleo. **Kiambatisho nambari 1F kinahusika**

Progromu Kuu ya Uendeshaji na Mipango katika Sekta ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo

102. Mheshimiwa Spika, lengo la programu hii ni kusimamia na kuratibu mipango mikuu, sera na utafiti na kusimamia utawala na uendeshaji wa rasilimali watu katika wizara. matokeo ya muda mrefu ya programu hii ni kuwepo kwa usimamizi bora wa mipango na uendeshaji wa rasilimali watu katika wizara. Programu hii itakuwa na programu ndogo tatu zifuatazo:-

i. **Programu Ndogo ya Uratibu na Kusimamia Mipango Mikuu ya Wizara;**

ii. **Programu Ndogo ya Utawala na Uendeshaji katika Sekta ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo; na**

iii. **Programu Ndogo ya Uratibu na Kusimamia Utawala, Uendeshaji na Mipango ya Ofisi Kuu Pemba.**

103. Mheshimiwa Spika, katika kufikia malengo ya programu hii shughuli zifuatazo zimepangwa kutekelezwa:-

i. Kuwaendeleza wafanya kazi kitaaluma kwa kuwapatia mafunzo ya muda mfupina muda mrefu;

ii. Kuimarisha mazingira bora ya kazi kwa kuwapatia wafanyakazi vifaa vya ofisi na huduma;

iii. Kuratibu na kusimamia utekelezaji wa shughuli za Wizara Ofisi Kuu Pemba;

iv. Kuimarisha mazingira bora ya kazi kwa kuwapatia wafanyakazi vifaa vya ofisi na huduma Ofisi Kuu Pemba;

v. Kuratibu na kusimamia mipango, sera na tafiti za Wizara; na

vi. Kuratibu, kufuatilia na kusimamia utekelezaji wa programu za miradi na shughuli za Wizara.

104. **Mheshimiwa Spika,** ili programu Kuu ya Uendeshaji na Mipango katika Sekta ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo iweze kutekelezwa katika mwaka wa fedha 2024/2025, naliomba Baraza lako kuidhinisha jumla ya **shilingi 4,017,802,000/-** kwa matumizi ya kazi za kawaida.

G. MAOMBI YA FEDHA KWA KAZI ZILIZOPANGWA KUTEKELEZWA KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025

i. MATUMIZI YA KAWAIDA NA MIRADI YA MAENDELEO

105. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2024/2025, Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo inakadiria kutumia jumla ya **shilingi bilioni 90,776,132,000/-** kwa ajili ya matumizi ya utekelezaji wa programu za Fungu J03 naJ05. Fungu J03 linakadiriwa kutumia **shilingibilioni 89,291,932,000/-** kwa ajili ya matumiziya kazi za kawaida na miradi ya maendeleo. Katiya fedha hizo, **shilingi bilioni 19,067,950,000 /-**kwa ajili ya kazi za kawaida na **shilingi bilioni 70,223,982,000/-** kwa ajili ya utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo ambapo kati ya hizo **shilingi bilioni 69,500,000,000/-** ni fedha za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar na **shilingi milioni**

723,982,000/- ni kutoka kwa Washirika wa Maendeleo. Aidha, Fungu J05 linakadiriwa kutumia **shilingi bilioni 1,484,200,000/-** kwa matumizi ya kazi za kawaida. ***Kiambatisho nambari 1E kinahusika.***

106. **Mheshimiwa Spika,** Wizara imepangiwa kukusanya **shilingi 575,000,000/-** ikiwa ni makusanyo ya fedha zinazoingia katika Mfuko Mkuu wa Serikali.

ii. MAOMBI YA FEDHA 2024/2025

107. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo kutekeleza kazi zilizopangwa kwa mwaka wa fedha 2024/2025, naliomba Baraza lako kuidhinisha makadirio ya matumizi ya Programu yenye jumla ya **shilingi bilioni 90,776,132,000/-** Kati ya fedha hizo, **shilingi bilioni 20,552,150,000/-** kwa ajili ya kazi za kawaida na **shilingi bilioni 70,223,982,000/-** kwa ajili ya matumizi ya Miradi ya Maendeleo. Mgawanyo wa fedha zitakazotumika kwa utekelezaji wa kila Programu umeainishwa kwenye ***Kiambatisho nambari 1E kinahusika***.

108. **Mheshimiwa Spika,** sambamba na hilo, naliomba Baraza lako kuidhinisha ukusanyaji wa mapato yanayotokana na vyanzo mbalimbali yenye jumla ya **shilingi 575,000,000/-** ikiwa ni makusanyo ya fedha zinazoingia katika

Mfuko Mkuu wa Serikali. Mgawanyo wa fedha za makusanyo hayo umeainishwa kwenye ***Kiambatisho nambari 1G na 1H kinahusika.***

H. MWISHO

109. Mheshimiwa Spika, kwa mara nyengine tena, nakushkuru wewe binafsi na Waheshimiwa Wajumbe wa Baraza la Wawakilishi kwa ushirikiano wenu mkubwa mnayoendelea kutupatia Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo. Nidhahiri kwamba Mafanikio ya utekelezaji wa majukumu na malengo ya Wizara hii yamewezekana kutokana na ushirikiano wenu.

110. Mheshimiwa Spika, nawashukuru na kuwapongeza kwa dhati watendaji wangu wote wakiongozwa na Katibu Mkuu, Afisa Mdhamini, Wakurugenzi, Makamishna, Makatibu Watendaji pamoja na maafisa kwa utendaji wao mzuri wa kazi ambao unarahisisha kazi zangu za uwaziri na kusimamia Wizara.

111. Mheshimiwa Spika, kwa umuhimu mkubwa naomba nizishukuru nchi mbalimbali na Mashirika ya kimaendeleo ikiwemo Wizara ya Utamaduni, Sanaa, Michezo ya Tanzania Bara, Serikali ya Jamhuri ya Watu wa China, Ujerumani, Msumbiji, India, Rwanda, Shirika la Idadi ya Watu na Maendeleo (UNFPA), UNICEF, GIZ, UNESCO, PBZ, CRDB, NMB, Equity Bank,

NIC, BANDARI, ZURA, SUZA, AZAM Media, Coaches Across Continents, Youth Challenge International, TAMWA, JUWAHAZA, TAHA, S.O.S, Ubalozi wa Swetzerland, USAID, IRI, NDI, Restless Development, T-MARC Tanzania, Zanzibar Maisha Bora Foundation, Zanzibar Milele Foundation, Action Aid, Feed the Future, Benki ya Tanzania, Skuli ya VIVID, Bwejuu Charity School, Zanzibar Pondeza Foundation, Jukwaa la Wahariri, Baraza la Habari, Asasi za Kiraia zinazosaidia vijana pamoja na Washirika wote wa Maendeleo tulioshirikiana nao katika utekelezaji wa majukumu ya Wizara.

112. **Mheshimiwa Spika,** kwa heshima kubwa nawaomba wajumbe wa Baraza lako Tukufu waijadili, watushauri, watuelekeze na baadae waipitishe bajeti hii ya Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo kwa mwaka wa fedha 2024/2025.

113. **Mheshimiwa Mwenyekiti** naomba kutoa hoja.

Tabia Maulid Mwita (MBM),
WAZIRI WA HABARI, VIJANA, UTAMADUNI NA MICHEZO
ZANZIBAR.

VIAMBATANISHO

KIAMBATISHO NAMBA 1A

FEDHA ILIYOPATIKANA KUANZIA JULAI 2023 HADI MACHI 2024

TAASISI ZINAZOPEKEA RUZUKU

No	IDARA	MAELEZO	JETI 2023/2024	FEDHA ILIYOPATIKANA	ASILIMIA
1	Afisi Kuu Pemba	Mishahara	888,192,000	654,091,389	**74**
		Matumizi Mengineo	261,800,000	149,625,000	**57**
JUMLA			**1,149,992,000**	**803,716,389**	**70**
2	Mipango, Sera na Utafiti	Mishahara	-	-	-
		Matumizi Mengineo	168,000,000	41,500,000	**25**
JUMLA			**168,000,000**	**41,500,000**	**25**
3	Uendeshaji na utumishi	Mishahara	1,432,680,000	1,150,904,225	**80**
		Matumizi Mengineo	792,254,000	319,065,600	**40**
JUMLA			**2,224,934,000**	**1,469,969,825**	**66**
4	Habari Maelezo	Mishahara	698,064,000	434,104,572	**62**
		Matumizi Mengineyo	200,200,000	33,500,000	**17**
JUMLA			**898,264,000**	**467,604,572**	**52**
5	Maendeleo ya Vijana	Mishahara	215,268,000	183,681,066	**85**
		Matumizi Mengineo	167,030,000	80,005,000	**48**
JUMLA			**382,298,000**	**263,686,066**	**69**
6	Utamaduni na Sanaa	Mishahara	2,220,996,000	1,698,779,539	**76**
		Matumizi Mengineo	276,500,000	95,190,500	**34**
JUMLA			**2,497,496,000**	**1,793,970,039**	**72**
7	Michezo	Mishahara	-		**-**
		Matumizi Mengineo	300,300,000	77,000,000	**26**
JUMLA			**300,300,000**	**77,000,000**	**26**
Jumla ya Mishahara			**5,455,200,000**	**4,121,560,791**	**76**
Jumla ya Matumizi mengine			**2,166,084,000**	**795,886,100**	**37**
Jumla Kuu kwa taasisi zisizopokea Ruzuku			**7,621,284,000**	**4,917,446,891**	**65**

TAASISI ZA RUZUKU

N	IDARA	MAELEZO	BAJETI 2023/2024	FEDHA ILIYOPATIKANA	ASILIMIA
1	Shirika la Magazeti ya Serikali	Mishahara	1,118,297,000	873,999,880	78
		Matumizi Mengineo	-	-	-
			1,118,297,000	873,999,880	78
2	Shirika la Utangazaji (ZBC)	Mishahara	3,394,500,000	2,723,992,830	80
		Matumizi Mengineo	1,543,000,000	842,472,900	55
			4,937,500,000	3,566,465,730	72
3	Wakala wa Serikali wa Uchapaji	Mishahara	1,834,300,000	1,648,617,237	90
		Matumizi Mengineo	-	-	-
			1,834,300,000	1,648,617,237	90
4	Tume ya Utangazaji	Mishahara	414,800,000	532,703,558	128
		Matumizi Mengineo	114,500,000	129,600,000	113
			529,300,000	662,303,558	125
5	Kampuni ya Unganishaji Maudhui (ZMUX)	Mishahara	-	-	-
		Matumizi Mengineo	294,650,000	107,471,917	36
			294,650,000	107,471,917	36
6	Baraza la Vijana	Mishahara	-	-	-
		Matumizi Mengineo	246,300,000	103,064,000	42
	JUMLA		246,300,000	103,064,000	42
7	Afisi ya Msajili Hakimiliki	Mishahara	273,000,000	306,912,105	112
		Matumizi Mengineo	302,100,000	126,804,800	42
	JUMLA		575,100,000	433,716,905	75

8	Baraza la Kiswahili Zanzibar	Mishahara	-	-	-
		Matumizi Mengineo	212,700,000	104,984,000	49
	JUMLA		212,700,000	104,984,000	49
9	Baraza la Sanaa,Sensa ya filamu na Utamaduni	Mishahara	-	-	-
		Matumizi Mengineo	171,200,000	52,580,352	31
	JUMLA		171,200,000	52,580,352	31
10	Baraza la Taifa la Michezo Zanzibar	Mishahara	-	-	-
		Matumizi Mengineo	121,300,000	45,853,000	38
	JUMLA		121,300,000	**45,853,000**	**38**
	Jumla ya Mishahara Ruzuku		**7,034,897,000**	**6,086,225,610**	**87**
	Jumla ya matumizi mengineo ruzuku		**3,005,750,000**	**1,512,830,969**	**50**
	JUMLA KUU YA RUZUKU		**10,040,647,000**	**7,599,056,579**	**76**
	Jumla ya Mishahara kwa Wizara		**12,490,097,000**	**10,207,786,401**	**82**
	Jumla ya matumizi mengineo ya Wizara		**3,628,834,000**	**2,308,717,069**	**64**
	JUMLA KUU YA WIZARA (Matumizi ya kawaida) A		**17,661,930,000**	**12,516,503,470**	**71**

	MIRADI YA MAENDELEO	Bajeti 2023/24	iliyopatikana	asilimia
1	Ujenzi na Uimarishaji wa viwanja vya Michezo vya Wilaya.	12,000,000,000	12,000,000,000	**100**
2	Ujenzi na wa viwanja vya 4in1 (GIZ)	1,278,054,000	-	-
3	Uimarishaji wa viwanja vya Michezo	21,000,000,000	19,709,606,872	**94**
	Jumla ya miradi ya maendeleo B	**34,278,054,000**	**31,709,606,872**	**93**
	JUMLA KUU YA WIZARA (A + B)	**51,939,984,000**	**44,226,110,342**	**85**

KIAMBATISHO NAMBA 1B

MAPATO YALIYOKUSANYWA JULAI 2023 HADI 2024
MAPATO YANAYOINGIA HAZINA

NO	TAASISI	BAJETI 2023/2024	FEDHA ILIYOPATIKANA JULAI 2023 HADI MACHI 2024	ASILIMIA
1.	HABARI MAELEZO	140,000,000	37,661,200	27%
2.	TUME YA UTANGAZAJI	254,997,000	189,800,000	74%
3.	BAKIZA	30,000,000	11,113,000	37%
4.	BASSFU	220,000,000	89,622,000	41%
5.	HAKIMILIKI	150,000,000	139,312,040	93%
6.	PEMBA	81,000,000	20,104,500	25%
	JUMLA	**875,997,000**	**487,612,740**	**56%**

KIAMBATISHO NAMBA 1C

MAPATO YALIYOKUSANYWA JULAI 2023 HADI 2024
MAPATO YANAYOTUMIWA NA TAASISI HUSIKA

NO	TAASISI	BAJETI 2023/2024	FEDHA ILIYOPATIKANA JULAI 2023 HADI MACHI 2024	ASILIMIA
1.	Shirika la Utangazaji (ZBC)	1,400,000,000	1,143,302,394	82%
2.	Shirika la Magazeti	2,171,000,000	803,414,232	37%
3.	ZAGPA	11,000,000,000	1,947,075,207	18%
4.	ZMUX	1,500,000,000	888,505,145	59%
	JUMLA	**16,3071,000,000**	**4,782,296,978**	**31%**

KIAMBATISHO NAMBA 1D

FEDHA ILIYOPATIKANA KWA KILA PROGRAMU NDOGO KUANZIA JULAI 2023 HADI MACHI 2024

Programu Ndogo ya Maendeleo ya Vijana

NO.	TAASISI	BAJETI 2023/2024 MATUMIZI	ILIYOPATIKANA	ASILIMIA
1	Idara ya Maendeleo Vijana	382,298,000	263,686,066	69
2	Baraza la Vijana Zanzibar	246,300,000	103,064,000	42
	JUMLA	**628,598,000**	**366,750,066**	**58**

Programu Ndogo ya Uimarishaji na Uendeshaji wa Utamaduni na Sanaa

NO.	TAASISI	BAJETI 2023/2024 MATUMIZI	ILIYOPATIKANA	ASILIMIA
1	Idara ya Utamaduni na Sanaa na Michezo	2,497,496,000	1,793,970,039	72
2	Baraza la Sanaa, Sensa ya Filamu na Utamaduni	171,200,000	52,580,352	31
3	Baraza la Kiswahili Zanzibar	212,700,000	104,984,000	49
4	Afisi ya Msajili wa Hakimiliki	575,100,000	433,716,905	75
	JUMLA	**3,456,496,000**	**2,385,251,296**	**69**

Programu Ndogo ya Uendeshaji na Ukuzaji wa Michezo

NO.	TAASISI	BAJETI 2023/2024 MATUMIZI	ILIYOPATIKANA	ASILIMIA
1	Idara ya Michezo	300,300,000	77,000,000	26
2	Baraza la Michezo	121,300,000	45,853,000	38
3	Mradi wa ukuzaji na Uendelezaji wa Michezo	34,278,054 ,000	**31,709,606,872**	**92.5**
	JUMLA	**34,699,654,000**	**31,832,459,872**	**92**

Programu Ndogo ya Kuratibu na Kusimamia Mipango Mikuu ya Wizara

NO.	TAASISI	BAJETI 2023/2024 MATUMIZI	ILIYOPATIKANA	ASILIMIA
1	Idara ya Mipango Sera na Utafiti	168,000,000	41,500,000	25
	JUMLA	**168,000,000**	41,500,000	25

Programu Ndogo ya Uendeshaji na Usimamizi wa Sekta za Vijana, Utamaduni, Sanaa na Michezo

NO.	TAASISI	BAJETI 2023/2024 MATUMIZI	ILIYOPATIKANA	ASILIMIA
1	Idara ya Utumishi na Uendeshaji	2,224,934,000	1,469,969,825	66.07
	JUMLA	**2,224,934,000**	1,469,969,825	66

Programu Ndogo ya Upatikanaji na Usambazaji wa Habari

NO.	TAASISI	BAJETI 2023/2024 MATUMIZI	ILIYOPATIKANA	ASILIMIA
1	Shirika la Utangazaji Zanzibar	4,937,500,000	3,566,465,730	72
2	Idara ya Habari Maelezo	880,564,000	463,104,572	53
3	Shirika la Magazeti	1,118,297,000	873,999,880	78
5	Kampuni ya Usambazaji wa Maudhui (ZMUX)	294,650,000	107,471,917	36
	JUMLA	**7,231,011,000**	**5,011,042,099**	**69**

Programu Ndogo ya Usimamizi wa vyombo vya Habari, Utangazaji na Uchapaji

NO.	TAASISI	BAJETI 2023/2024	ILIYOPATIKANA	ASILIMIA
1	Tume ya Utangazaji	529,300,000	662,303,558	125.13
2	Idara ya Habari Maelezo	17,700,000	4,500,000	25.42
3	Wakala wa Serikali wa Uchapaji	1,834,300,000	1,648,617,237	89.88
	JUMLA	**2,381,300,000**	**2,315,420,795**	**97.23**

Programu Ndogo ya Kuratibu na Kusimamia Uendeshaji na Mipango ya Ofisi Kuu Pemba

NO.	TAASISI	BAJETI 2023/2024	ILIYOPATIKANA	ASILIMIA
	Ofisi Kuu Pemba	1,149,992,000	803,716,389	70
	JUMLA	**1,149,992,000**	**803,716,389**	**70**

KIAMBATISHO NAMBA 1E

BAJETI INAYOOMBWA KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025 TAASISI ZISIZOPOKEA RUZUKU

No	IDARA	MAELEZO	BAJETI 2024/2025
1	Afisi Kuu Pemba	Mishahara	848,128,000
		Matumizi Mengineo	295,000,000
JUMLA			**1,143,128,000**
2	Mipango, Sera na Utafiti	Mishahara	-
		Matumizi Mengineo	220,000,000
JUMLA			**220,000,000**
3	Uendeshaji na utumishi	Mishahara	1,811,074,000
		Matumizi Mengineo	843,600,000
JUMLA			**2,654,674,000**
4	Habari Maelezo	Mishahara	543,606,000
		Matumizi Mengineyo	420,000,000
JUMLA			**963,606,000**
5	Maendeleo ya Vijana	Mishahara	498,264,000
		Matumizi Mengineo	278,850,000
JUMLA			**777,114,000**
6	Utamaduni na Sanaa	Mishahara	2,255,928,000
		Matumizi Mengineo	310,000,000
JUMLA			**2,565,928,000**
7	Michezo	Mishahara	-
		Matumizi Mengineo	350,050,000
JUMLA			**350,050,000**
Jumla ya Mishahara			**5,957,000,000**
Jumla ya Matumizi mengineo			**2,717,500,000**
Jumla Kuu kwa taasisi zisizopokea Ruzuku			**8,674,500,000**

TAASISI ZA RUZUKU

No	IDARA	MAELEZO	BAJETI 2024/2025
1	Shirika la Magazeti ya Serikali	Mishahara	1,276,100,000
		Matumizi Mengineo	-
			1,276,100,000
2	Shirika la Utangazaji (ZBC)	Mishahara	3,763,000,000
		Matumizi Mengineo	2,005,900,000
			5,768,900,000
3	Wakala wa Serikali wa Uchapaji	Mishahara	2,385,950,000
		Matumizi Mengineo	-
			2,385,950,000
4	Kampuni ya Unganishaji Maudhui (ZMUX)	Mishahara	-
		Matumizi Mengineo	-
			-
5	Baraza la Vijana	Mishahara	-
		Matumizi Mengineo	295,600,000
	JUMLA		**295,600,000**
7	Tume ya Utangazaji Zanzibar	Mishahara	837,200,000
		Matumizi Mengineo	647,000,000
	JUMLA		**1,484,200,000**
8	Baraza la Kiswahili Zanzibar	Mishahara	-
		Matumizi Mengineo	255,000,000
	JUMLA		**255,000,000**
9	Baraza la Sanaa,Sensa ya filamu na Utamaduni	Mishahara	-
		Matumizi Mengineo	205,700,000
	JUMLA		**205,700,000**
10	Baraza la Taifa la Michezo Zanzibar	Mishahara	-
		Matumizi	206,200,000
		Mengineo	
	JUMLA		**206,200,000**
	Jumla ya Mishahara Ruzuku		**8,262,250,000**
	Jumla ya matumizi mengineo ruzuku		**3,615,400,000**
	JUMLA KUU YA RUZUKU		**11,877,650,000**
	Jumla ya Mishahara kwa Wizara		**14,219,250,000**
	Jumla ya matumizi mengineo ya Wizara		**6,332,900,000**
	JUMLA KUU YA WIZARA (Matumizi ya kawaida) A		**20,552,150,000**

	MIRADI YA MAENDELEO	BAJETI 2024/2025
	Ushirikishwaji wa Vijana katika Uongozi	90,000,000
	Ujenzi wa Vituo vya Maendeleo ya vijana	4,500,000,000
	Ujenzi wa Viwanja vya Michezo vya Wilaya.	60,000,000,000
	Ujenzi wa viwanja vya Michezo midogo midogo- GIZ	633,982,000
	Ujenzi wa nyumba ya Sanaa	5,000,000,000
	Jumla ya Miradi ya Maendeleo B	**70,223,982,000**
	JUMLA KUU YA WIZARA (A + B)	**90,776,132,000**

KIAMBATISHO NAMBA 1F

BAJETI INAYOOMBWA KWA KILA PROGRAMU NDOGO
Programu Ndogo ya Upatikanaji na Usambazaji wa Habari

NO.	TAASISI	BAJETI 2024/2025 MATUMIZI
1	Shirika la Utangazaji Zanzibar	5,768,900,000
2	Idara ya Habari Maelezo	938,406,000
3	Shirika la Magazeti	1,276,100,000
5	Kampuni ya Usambazaji wa Maudhui (ZMUX)	-
	JUMLA	**7,983,406,000**

Programu Ndogo ya Usimamizi wa vyombo vya Habari, Utangazaji na Uchapaji

NO.	TAASISI	BAJETI 2024/2025 MATUMIZI
1	Tume ya Utangazaji	1,484,200,000
2	Idara ya Habari Maelezo	25,200,000
3	Wakala wa Serikali wa Uchapaji	2,385,950,000
	JUMLA	**3,895,350,000**

Programu Ndogo ya Maendeleo ya Vijana

NO.	TAASISI	BAJETI 2024/2025
1	Idara ya Maendeleo Vijana	867,114,000
2	Baraza la Vijana Zanzibar	295,600,000
3	Ujenzi wa vituo vya Maendeleo ya Vijana	4,590,000,000
4	Programu ya kuwajengea uwezo vijana	90,000,000
	JUMLA	**5,662,714,000**

Programu Ndogo ya Uimarishaji wa Utamaduni na Sanaa

NO.	TAASISI	BAJETI 2024/2025
1	Idara ya Utamaduni na Sanaa na Michezo	2,565,928,000
2	Baraza la Sanaa, Sensa ya Filamu na Utamaduni	205,700,000
3	Baraza la Kiswahili Zanzibar	255,000,000
6	Mradi wa Nyumba ya Sanaa	5,000,000,000
	JUMLA	**8,026,628,000**

Programu Ndogo ya Uendelezaji na Ukuzaji wa Michezo

NO.	TAASISI	BAJETI 2024/2025
1	Idara ya Michezo	350,050,000
2	Baraza la Michezo	206,200,000
3	Mradi wa ukuzaji na Uendelezaji wa Michezo	60,000,000,000
	Mradi wa Ujenzi wa viwanja vidogo vidogo (3in1) -GIZ	633,982,000
	JUMLA	**61,190,232,000**

Programu Ndogo ya Kuratibu na Kusimamia Mipango Mikuu ya Wizara

NO.	TAASISI	BAJETI 2024/2025 MATUMIZI
1	Idara ya Mipango Sera na Utafiti	220,000,000
	JUMLA	**220,000,000**

Programu Ndogo ya Uendeshaji na Usimamizi wa Sekta za Vijana, Utamaduni, Sanaa na Michezo

NO.	TAASISI	BAJETI 2024/2025 MATUMIZI
1	Idara ya Utumishi na Uendeshaji	2,654,674,000
	JUMLA	**2,654,674,000**

Programu Ndogo ya Kuratibu na Kusimamia Uendeshaji na Mipango ya Ofisi Kuu Pemba

NO.	TAASISI	BAJETI 2024/2025 MATUMIZI
1	Ofisi Kuu Pemba	1,143,128,000
	JUMLA	**1,143,128,000**

KIAMBATISHO NAMBA 1G

MAKADIRIO YA MAPATO KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025 MAPATO YANAYOINGIA HAZINA

NO.	TAASISI	MAKUSANYO
1	Baraza la Sanaa, Sensa ya Filamu na Utamaduni	270,000,000
2	Baraza la Kiswahili Zanzibar	40,000,000
3	Habari Maelezo	174,000,000
4	Ofisi Kuu Pemba	91,000,000
	Jumla	**575,000,000**

KIAMBATISHO NAMBA 1H

MAPATO YATAKAYO KUSANYWA KWA MWAKA WA FEDHA 2024/2025 NA YANAYOTUMIWA NA TAASISI HUSIKA

NO	TAASISI	MAKUSANYO
1	Shirika la Utangazaji (ZBC)	1,600,000,000
2	Shirika la Magazeti	1,500,000,000
3	ZGP	7,335,168,000
4	ZMUX	1,500,000,000
5	Tume ya Utangazaji	647,000,000
	Jumla	**12,582,168,000**

KIAMBATISHO NAMBA 2A

ORODHA YA VITUO VILIVYOFANYWA UKAGUZI KWA MWAKA 2023/2024

UNGUJA

NAM.	KITUO	PAHALA	AINA YA KITUO
1.	NRG RADIO	AMANI	REDIO YA BIASHARA
2.	AL-FATAH	AMANI	MAUDHUI YA MTANDAONI
3.	MWENGE COMMUNITY	AMANI	REDIO JAMII
4.	AL- NOOR	MTONI KIDATU	REDIO ISIYO YA BIASHARA
5.	ASSALAM FM	MASINGINI	REDIO ISIYO YA BIASHARA
6.	RIYADH ONLINE	MWANAKWEREKWE	MAUDHUI YA MTANDAONI
7.	MUBASHARA MEDIA NETWORK	M/KWEREKWE	MAUDHUI YA MTANDAONI
8.	SUNET ZANZIBAR COMMUNITY TELEVISION	FUONI KIBONDENI	TELEVISHENI
9.	KATI FM	BINGUNI	REDIO JAMII
10.	TIMA	BUNGI	MAUDHUI YA MTANDAONI
11.	MTEGANI FM	MAKUNDUCHI	REDIO JAMII
12.	HAMINASS MEDIA AND ENTERTAINMENT		MAUDHUI YA MTANDAONI
13.	NAS TV		MAUDHUI YA MTANDAONI
14.	SAJUKI TV	MIGOMBANI	MAUDHUI YA MTANDAONI
15.	COCONUT FM	MIGOMBANI	REDIO YA BIASHARA
16.	WASAFI FM RADIO	MIGOMBANI	REDIO YA BIASHARA
17.	COCONUT TV	MIGOMBANI	TELEVISHENI
18.	WASAFI TV	MIGOMBANI	TELEVISHENI
19.	BAHARI FM	MIGOMBANI	REDIO YA BIASHARA
20.	SMEDIAZ ONLINE	KIEMBE SAMAKI	MAUDHUI YA MTANDAONI
21.	MSHINDO ONLINE TV	KIEMBE SAMAKI	MAUDHUI YA MTANDAONI
22.	BOMBA FM	MAZIZINI	REDIO YA BIASHARA
23.	HIKS MEDIA	KISIMANI STREET CHUKWANI	MAUDHUI YA MTANDAONI
24.	ZNEWS	CHUKWANI	MAUDHUI YA MTANDAONI
25.	JOY GOSPEL TV	KISAUNI	TELEVISHENI
26.	JAHAZI TV	KISAUNI	TELEVISHENI
27.	TOP PLUS TV	KISAUNI	TELEVISHENI
28.	ZENJ FM	MOMBASA SOS	REDIO YA BIASHARA
29.	AM24	MOMBASA SOS	REDIO YA BIASHARA
30.	SN TV	MPENDAE	MAUDHUI YA MTANDAONI
31.	MAMBO MOTO	KIKWAJUNI WELESI	TELEVISHENI
32.	MAMBO SWAHILI	KIKWAJUNI WELESI	TELEVISHENI
33.	MAMBO CINEMAX	KIKWAJUNI WELESI	TELEVISHENI

34.	MAMBO FLIX	KIKWAJUNI WELESI	MAUDHUI YA MTANDAONI
35.	NOUR AL MUSTAFAH	VIKOKOTONI	MAUDHUI YA MTANDAONI
36.	FURAHA RADIO	MLANDEGE	REDIO YA BIASHARA
37.	STAR TIMES	MLANDEGE	MSAMBAZAJI MAUDHUI
38.	MJINI FM	MLANDEGE	REDIO YA BIASHARA
39.	VISIWANI FM	MLANDEGE	REDIO YA BIASHARA
40.	ZANZIBAR CABLE TELEVISION		TELEVISHENI
41.	JAI	MLANDEGE	MAUDHUI YA MTANDAONI
42.	ADHANA FM RADIO	RAHALEO	REDIO ISIYO YA BIASHARA
43.	KHD	K/CHEKUNDU	MAUDHUI YA MTANDAONI
44.	JUMAZA		MAUDHUI YA MTANDAONI
45.	TUMBATU COMMUNITY RADIO	TUMBATU	REDIO JAMII

ORODHA YA VITUO VILIVYOFANYIWA UKAGUZI KWA MWAKA 2023/2024

PEMBA

NAM.	KITUO	PAHALA	AINA YA KITUO
1.	Pemba Cable Center	Chakechake	Cable television
2.	Pemba Today Blog	Chekechake	Maudhui ya Mtandaoni
3.	Jifunze in Advance Online TV	Misufini	Maudhui ya Mtandaoni
4.	Samail Academy	Gombani	Maudhui ya Mtandaoni
5.	PENA Online TV	Wingi	Maudhui ya Mtandaoni
6.	Redio jamii Mkoani	Mkanyageni	Redio Jamii
7.	Redio jamii Micheweni	Micheweni	Redio Jamii
8.	Redio Sauti ya Istiqama	Chakechake	Redio isiyo ya Biashara
9.	Juu Media	Micheweni	Maudhui ya Mtandaoni
10.	Micheweni Digital Online	Micheweni	Maudhui ya Mtandaoni
11.	Uga Media Online TV	Micheweni	Maudhui ya Mtandaoni
12.	Mawiyo Online TV	Madungu	Maudhui ya Mtandaoni
13.	Jamii Online TV	Micheweni	Maudhui ya Mtandaoni
14.	Pwani Habari	Mkoroshoni	Maudhui ya Mtandaoni

VITUO VILIVYOCHUKULIWA HATUA ZA KISHERIA KWA KUTOFUATA MATUMIZI SAHIHI YA MASAFA YA UTANGAZAJI

NAM.	KITUO	PAHALA	AINA YA KITUO
1.	Adhana FM Radio	Rahaleo Zanzibar	Redio isiyo ya
2.	Annoor FM	Mtoni Zanzibar	Redio isiyo ya Kibishara
3.	Redio Sauti ya Istiqama	Chakechake Pemba	Redio isiyo ya Kibishara
4.	Redio Maria	Chakechake Pemba	Redio isiyo ya

KIAMBATISHO NAMBA 2B

VITUO VYA REDIO ZA FM VILIVYOFANYIWA UFUATILIAJI WA MAUDHUI

NAM.	KITUO	PAHALA	AINA YA KITUO
1.	ADHANA FM	RAHALEO	REDIO ISIYO YA BIASHARA
2.	AL- NOOR	MTONI KIDATU	REDIO ISIYO YA BIASHARA
3.	AM24	MOMBASA SOS	REDIO YA BIASHARA
4.	ASSALAM FM	MASINGINI	REDIO ISIYO YA BIASHARA
5.	BAHARI FM	MIGOMBANI	REDIO YA BIASHARA
6.	BBC	MASINGINI	REDIO YA BIASHARA
7.	BOMBA FM	MAZIZINI	REDIO YA BIASHARA
8.	COCONUT FM	MIGOMBANI	REDIO YA BIASHARA
9.	CRI	MASINGINI	REDIO YA BIASHARA
10.	FURAHA RADIO	MLANDEGE	REDIO YA BIASHARA
11.	HABARI FM	KILIMANI	REDIO JAMII
12.	KATI FM	BINGUNI	REDIO JAMII
13.	KMEC	KWARARA	REDIO JAMII
14.	MJINI FM	MLANDEGE	REDIO YA BIASHARA
15.	MTEGANI FM	MAKUNDUCHI	REDIO JAMII
16.	MWENGE COMMUNITY	AMANI	REDIO JAMII
17.	NRG RADIO	AMANI	REDIO YA BIASHARA
18.	RADIO IMAAN FM	DOLE	REDIO ISIYO YA BIASHARA
19.	RADIO MARIA	MASINGINI	REDIO ISIYO YA BIASHARA
20.	REDIO JAMII MICHEWENI	MICHEWENI	REDIO JAMII
21.	REDIO JAMII MKOANI	MKANYAGENI	REDIO JAMII
22.	REDIO SAUTI YA ISTIQAMA	CHAKECHAKE	REDIO ISIYO YA BIASHARA
23.	SPICE FM	RAHALEO	REDIO YA BIASHARA
24.	TUMBATU COMMUNITY	TUMBATU	REDIO JAMII
25.	VISIWANI FM	MLANDEGE	REDIO YA BIASHARA
26.	WASAFI FM	MIGOMBANI	REDIO YA BIASHARA
27.	ZBC RADIO	RAHALEO	REDIO YA UMMA
28.	ZENJ FM	MOMBASA SOS	REDIO YA BIASHARA

KIAMBATISHO NAMBA 3A

MCHANGANUO WA MAFUNZO MBALI MBALI WALIOPATIWA VIJANA UNGUJA

S/N	Aina ya mafunzo	W'ke	W'me	Jumla	Taasisi
1.	Afya ya uzazi	25,032	18,204	43,236	VIMA, Baba Bora,ZAYEDESA, JUVIEKA, SDHO, ZAPHA+, IRCH, YFS, ZAC, PYI, PIRO, TAYI
2	Stadi za Maisha	21,083	19,321	40,404	Idara ya Maendeleo ya Vijana, JUVIEKA, KAWO, SUDEHU, SAZANI, Milele Zanzibar Foundation, PYI, ZAFAYCO, Kijana Hai Foundation, CYD, ZADEYO, ZAYDO, PIROMwanamke Chakarika Cube Zanzibar
3	Uongozi na uzalendo	12,921	9,327	22,248	JUVIEKA, CYD, Zanchange Makers, ZAFAYCO, ZAHLIFE, Scouts, MYDO, TAMWA, Youth Council, UVCCM.

4	Ushiriki na ushirikishwaji	24,098	20,272	44,370	T-MARC, JUVIEKA, RED CROSS, CYD, Youth Council, ZAHLIFE, Youth with Disability Council. ZAYOVIO, KAWO, SCOUT, All About Albinism, Down Syndrome
5	Mazingira na kukabiliana na mabadiliko ya tabia ya nchi	8,094	7,045	15,139	BOTANIC,YESDO, SAZANI, RED CROSS, Youth Council, JUVIEKA
6	Ujasiriamali na uwezeshwaji	10,227	9,056	19,283	Idara ya Maendeleo ya Vijana, T-MARC, VTA, Idara ya Kilimo, Idara ya Uvuvi, ZMBF, ZAFAYCO, MYDO, PIRO, PPIZ , SAZANI, YUNA, CYD, YCI, ZAYOVIO, VIMA, YUNA, PDS, TAYI, KIO, KIJANA HAI, MILELE ZANZIBAR FOUNDATION
7	Teknolijia ya Habari na Mawasiliano	5,043	6,965	12,008	PYI, ZAFAYCO, ZAYOVIO, PIRO, JUVIEKA, Tehama Jamii
Total		**106,498**	**90,190**	**196,688**	

KIAMBATISHO NAMBA 3A

MCHANGANUO WA MAFUNZO MBALIMBALI WALIOPATIWA VIJANA PEMBA

	Aina ya mafunzo	Wanawake	Wanaume	Total	Taasisi
1	Afya ya Uzazi	16,983	12,087	29,070	Idara ya Maendeleo ya Vijana, UMATI, ZAPHA+,YFS, ZAYCO, WACDES
2	Uzalendo na Uongozi	9,873	7,345	17,218	Idara ya Maendeleo ya Vijana, SCAUTI, PIRO, CYD, ACTION AIDS. SOS,PEMBA COMMUNITY FOREST, NGENARECO, UVIMAWE, ZAYCO, WACDES
3	Ushiriki na Ushirikishwaji	12,096	9,875	21,971	Idara ya Maendeleo ya Vijana, PIRO, CYD, SOS, ACTION AIDS, UVIMAWE, NGENARECO, ZAYCO, WACDES

4	Stadi za Maisha	13,998	14,204	28,202	Idara ya Maendeleo ya Vijana, UMATI, ZAPHA+, ZAYCO, WACDES, PIRO, CYD, UVIMAWE, PSG
5	Mazingira na kukabiliana na mabadiliko ya tabia ya nchi	5,034	3,665	8,699	UMATI, ZAPHA+, ZAYCO, WACDES, PIRO, CYD, UVIMAWE
6	Teknolojia ya Habari na Mawasiliano	3,294	4,229	7,523	PIRO, CYD, SOS, ACTION AIDS, UVIMAWE, NGENARECO, ZAYCO, WACDES, ACTION AIDS,
7	Ujasiriamali na Uwezeshwaji	5,205	4,889	10,094	Idara ya Maendeleo ya Vijana, T-MARC, Norwegian Church Foundation, PGS, WACDES, UVIMAWE
	Jumla kuu	**66,483**	**56,294**	**122,777**	
	Jumla kuu Unguja na Pemba	**172,981**	**146,484**	**319,465**	

KIAMBATISHO NO: 3B

VIKUNDI VILIVYOPATIWA MIKOPO

S/N	Wilaya	Idadi ya vikundi vilivyotembelewa	W'ke	W'me	Jumla	Idadi ya vikundi vilivyopata mikopo	Kiwango walichopata	W'ke	W'me	Jumla	Idadi ya Vikundi vipya	W'ke	W'me	Jumla
1	Wilaya ya mjini	74	357	263	620	2	Shilingi Milioni 17 vikundi viwili (kikundi cha Aluminium cooperative milioni 10 na Senga Gereji Milioni 7	**61**	**39**	**100**	25	1,308	993	2,301
2	Wilaya ya Magharibi 'A'	32	1,433	863	2,045						11	123	69	192
3	Wilaya ya Magharibi 'B'	57	98	83	181	1	15,000,00 kikundi cha Subira yavuta heri		9		11	132	87	219
4	Wilaya ya Kati	37	79	86	165						5	32	24	56
5	Wilaya ya Kusini	21	254	189	443	3	30,000,000 (Dogo Six sanaa group milioni 10, Na sisi tupo cooperative milioni 5, wajibika muyuni milioni 10)	27	18	45	8	21	17	38
6	Wilaya ya Kaskazini 'A'	39	176	98	160						12	89	87	176
7	Wilaya ya Kaskazini' B'	21	68	73	141						9	29	42	71
	Jumla	**281**	**2465**	**1655**	**3755**	**6**	**62,000,000**	**88**	**66**	**145**	**81**	**1734**	**1319**	**3053**

MCHANGANUO WA VIKUNDI PEMBA

S/N	Wilaya	Idadi ya vikundi vilivyote mbelewa	W'ke	W'me	Jumla	Idadi ya Vikundi vipya	W,ke	W,me	Jumla
1	CHAKE CHAKE	19	55	84	139	5	38	23	61
2	MKOANI	15	89	105	194	3	16	13	29
3	WETE	18	78	69	147	4	12	20	32
4	MICHE WENI	16	103	96	112	3	13	18	31
	Jumla	**68**	**325**	**354**	**592**	**15**	**79**	**74**	**153**

KIAMBATISHO NO: 3C

ORODHA YA VIJANA NA VIKUNDI VYA MAENDELEO YA VIJANA VILIVYOPATIWA MASAADA MBALI MBALI

S/N	Taasisi	Vikundi	Vijana	Aina ya msaada	Thamani ya Fedha	Vifaa	Thamani ya Vifaa
1	CYD	5		Fedha taslim	45,000,000		
2	YCI		30	Fedha taslim	87,611,431		
3	T- MARK (kijana nahodha)	300				Visanduku vya kuhifadhia pesa	26,400,000
4	IDARA YA VIJANA	4				Vifaa vya Kilimo	3,750,000
5	YCI		22			Laptop na simu	20,917,000
6	UWEZESHAJI		100			Majiko ya Gesi	5,500,000
7	SOS	1				Computer 14	28,000,000
8	TMARK (Kijana nahodha)	2		Fedha taslim	80,000,000		
9	IDARA YA VIJANA	1		Vifaa		Kamba na misumari	55,000
10	IDARA YA VIJANA	1		Vifaa		Kuku	220,000
11	IDARA YA VIJANA	1		Vifaa		Vyarahani	900,000
12	IDARA YA VIJANA		48	Vifaa		Drill na masine za kukatia vioo	660,000
	JUMLA	**315**	**200**		**212,611,431**		**86,402,000**

KIAMBATISHO NO 3D

MCHANGANUO WA MAFUNZO MBALI MBALI WALIOPATIWA VIJANA UNGUJA

S/N	Aina ya mafunzo	W'ke	W'me	Jumla	Taasisi
1.	Afya ya uzazi	25,032	18,204	43,236	VIMA, Baba Bora,ZAYEDESA, JUVIEKA, SDHO, ZAPHA+, IRCH, YFS, ZAC, PYI, PIRO, TAYI
2	Stadi za Maisha	21,083	19,321	40,404	Idara ya Maendeleo ya Vijana, JUVIEKA, KAWO, SUDEHU, SAZANI, Milele Zanzibar Foundation, PYI, ZAFAYCO, Kijana Hai Foundation, CYD, ZADEYO, ZAYDO, PIROMwanamke Chakarika Cube Zanzibar
3	Uongozi na uzalendo	12,921	9,327	22,248	JUVIEKA, CYD, Zanchange Makers, ZAFAYCO, ZAHLIFE, Scouts, MYDO, TAMWA, Youth Council, UVCCM.
4	Ushiriki na ushirikishwaji	24,098	20,272	44,370	T-MARC, JUVIEKA, RED CROSS, CYD, Youth Council, ZAHLIFE, Youth with Disability Council. ZAYOVIO, KAWO, SCOUT, All About Albinism, Down Syndrome
5	Mazingira na kukabiliana na mabadiliko ya tabia	8,094	7,045	15,139	BOTANIC,YESDO, SAZANI, RED CROSS, Youth Council, JUVIEKA
6	Ujasiriamali na uwezeshwaji	10,227	9,056	19,283	Idara ya Maendeleo ya Vijana, T-MARC, VTA, Idara ya Kilimo, Idara ya Uvuvi, ZMBF, ZAFAYCO, MYDO, PIRO, PPIZ , SAZANI, YUNA, CYD, YCI, ZAYOVIO, VIMA, YUNA, PDS, TAYI, KIO, KIJANA HAI, MILELE ZANZIBAR FOUNDATION
7	Teknolijia ya Habari na Mawasiliano	5,043	6,965	12,008	PYI, ZAFAYCO, ZAYOVIO, PIRO, JUVIEKA, Tehama Jamii
Total		**106,498**	**90,190**	**196,688**	

MCHANGANUO WA MAFUNZO MBALI MBALI WALIYOPATIWA VIJANA PEMBA

	Aina ya mafunzo	Wanawake	Wanaume	Total	Taasisi
1	Afya ya Uzazi	16,983	12,087	29,070	Idara ya Maendeleo ya Vijana, UMATI, ZAPHA+,YFS, ZAYCO,
2	Uzalendo na Uongozi	9,873	7,345	17,218	Idara ya Maendeleo ya Vijana, SCAUTI, PIRO, CYD, ACTION AIDS. SOS,PEMBA COMMUNITY FOREST, NGENARECO, UVIMAWE, ZAYCO, WACDES
3	Ushiriki na Ushirikishwaji	12,096	9,875	21,971	Idara ya Maendeleo ya Vijana, PIRO, CYD, SOS, ACTION AIDS, UVIMAWE, NGENARECO, ZAYCO, WACDES
4	Stadi za Maisha	13,998	14,204	28,202	Idara ya Maendeleo ya Vijana, UMATI, ZAPHA+, ZAYCO, WACDES, PIRO, CYD, UVIMAWE, PSG
5	Mazingira na kukabiliana na mabadiliko ya tabia ya nchi	5,034	3,665	8,699	UMATI, ZAPHA+, ZAYCO, WACDES, PIRO, CYD, UVIMAWE
6	Teknolojia ya Habari na Mawasiliano	3,294	4,229	7,523	PIRO, CYD, SOS, ACTION AIDS, UVIMAWE, NGENARECO, ZAYCO, WACDES, ACTION AIDS,
7	Ujasiriamali na Uwezeshwaji	5,205	4,889	10,094	Idara ya Maendeleo ya Vijana, T-MARC, Norwegian Church Foundation, PGS, WACDES, UVIMAWE
	Jumla kuu	**66,483**	**56,294**	**122,777**	
	Jumla kuu Unguja na Pemba	**172,981**	**146,484**	**319,465**	

KIAMBATISHO NO 4A:

KAZI ZILIZOHARIRIWA NA KUTAFSIRIWA

NAMBA	JINA LA KAZI	SHUGHULI ILIYOFANYIKA	TAASISI
1.	KANUNI ZA UCHIMBAJI ZA MAFUTA NA GESI ASILIA ZANZIBAR	TAFSIRI	MAMLAKA YA MAFUTA NA GESI ASILIA ZANZIBAR (ZPRA)
2.	KANUNI ZA UWAJIBIKAJI WA KAMPUNI KWA JAMII	TAFSIRI	MAMLAKA YA MAFUTA NA GESI ASILIA ZANZIBAR (ZPRA)
3.	ISTILAHI “BOARD CHERTER”	TAFSIRI	MAMLAKA YA USIMAMIZI WA BIMA TANZANIA(TIRA)
4.	KITABU CHA UKUMBUSHO	UHARIRI	ZUBEIDA HASSAN ALI
5.	KITABU CHA TUNU	UHARIRI	UBALOZI WA KOREA
6.	MTABIBU WA KIUTAWALA	UHARIRI	MOH’D KASSIM SULEIMAN

KIAMBATISHO NO 4B:

ORODHA YA TAASISI ZILIZOKAGULIWA YA MAENEO YANOFANYA SHUGHULI ZA BURUDANI NA SANAA

NO	JINA LA TAASISI	ENEO INAYOPATIKANA
1	OCEAN PARADISE	PWANI MCHANGANI
2	TOBONI	ZIWANI
3	THE NEST	PAJE
4	MARANGU BAR	KIEMBE SAMAKI
5	SHAMBA LAND	PWANI MCHANGANI
6	AFRICANA NIGHT CLUB	KIWENGWA
7	AFRICA HOUSE	SHANGANI
8	NEST STYLE	MAKUNDUCHI
9	KWEZI HALL AL MANSOUR HALL	FUONI
10	GOLD HOTEL	KENDWA
12	PONTILE	KIWENGWA
13	MAWENI BAR	TUNGUU
14	LA BASE	KIWENGWA
15	COCOBELLO	NUNGWI
16	MWENZI	JAMBIANI
17	THE LOOP	JAMBIANI
18	WHITE PARADISE	PWONGWE PWANI
19	KILINDINI	PWANI MCHANGANI
20	PALUMBO REEF	UROA
21	PALUMBO WAVE	KENDWA
22	JAMATI HANI	MKUNAZINI
23	KIWI ZANZIBAR HOTEL	KIWENGWA

24	MOJA TU	PONGWE PWANI
25	THE ZANZIBARI HOTEL	NUNGWI
26	NUGWI DREAM	NUNGWI
27	KENDWA ROCK	KENDWA
28	ZANZI SU RISE	MATEMWE
29	THE LOOP	JAMBIANI
30	GIRAFF PUB	AMANI
31	KOMBA DISCO	MALINDI
32	PLAN HOTEL	PWANI MCHANGANI
33	5 KARENA	MBWENI
34	CCM SOCIAL HALL	KILIMANI
35	RIU PALACE	NUNGWI
36	DEMANI	PAJE
37	THE ROYAL ZANZIBA	NUNGWI
38	MY BLUE HOTEL	NUNGWI
39	MINAZI MIKINDA BAR	SHAKANI
40	OXGEN BAR /MKUNZI SAMAKI	KISAUNI
41	ZANZI RESORT	KAMA
45	TASISI HALL	VUGA
42	AMANI FRESH BAR	AMANI
43	Z HOTEL	NUNGWI
44	STONE PUB	AMANI
45	ISTANBUL	MUNGWI
46	SAFARI NIGHT CLUB	AMANI
47	GMGHAN NIGHT CLUB	KIKWAJUNI
48	SERENA HOTEL	SHANGANI
49	BEACH HOUSE	SHANGANI
50	6 DEGREES	SHANGANI
51	MBELE KWA MBELE BAR	DUNGA
52	SACOS HALL	MELI NNE
53	VERA CLUB	KIWENGWA
54	VERA SUN SET	NUNGWI
55	VOI KIWENGWA	KIWENGWA
56	SAI LODGE	FUONI
57	B4 BEACH	PAJE
58	MAMA FRENK	AMANI
59	FLORIDA BAR	AMANI
60	PERUU BAR	KIWENGWA
61	SUMMER JUNGLE	MTULE
62	KIBITI BAR	KOMBENI
63	DREFTERS	PAJE
64	AZAO	UROA
65	KILIMANI BAR	PAJE
66	SPICE TREE	SHANGANI

KIAMBATAISHO NAMBA 5A

VYAMA VYA MICHEZO MBALIMBALI VILIVYOSHIRIKI MASHINDANO YA KITAIFA

NO.	CHAMA/SHIRIKISHO	MASHINDANO	PAHALA	MWAKA	MAELEZO
1.	Chama cha Netiboli Zanzibar	Mashindano ya ligi ya Muungano	Zanzibar	Agosti, 2023	Timu ya TAMISEMI kutoka T/Bara ilipata nafasi ya kwanza na KVZ ilipata nafasi ya pili
2.	Chama cha Kuogelea Zanzibar	Mashindano ya paraolympic	Dar es salaam	Oktoba, 2023	Timu ya Zanzibar ilipata medali tano zikiwemo dhahabu 1, Fedha 3 na shaba
3.	Chama cha Shotokan Zanzibar	Mashindano ya Taifa ya Karete ya Shotokan	Dar es salaam	Disemba, 2023	Ushindi wa mwanzo kwa kupata vikombe vitatu na medali 15 zikiwemo dhahabu 8, fedha 2 na shaba 5
4.	Chama cha Taekwondo ITF	Mashindano ya Zanzibar Taekwondo ITF	Zanzibar	September, 2023	Timu ya Zanzibar ilipata ushindi wa kwanza upande wa wanawake na wanaume
5.	Chama cha Baseball na softball	Mashindano ya Taifa ya Baseball na Softball	Dare es salaam	Disemba, 2023	Timu ya Zanzibar ilishika nafasi ya pili
6.	Chama cha michezo ya watu wenye ulemavu wa mguu/mkono mmoja (Amputee)	Mashindano ya Tanzania ya Amuptee	Dodoma	Machi, 2023	Timu ya Wilaya ya Mjini ilipata mshindi wa tatu na Magharib “B “ mshindi wa nne

KIAMBATAISHO NAMBA 5A

VYAMA/VILABU/ KLABU YA MICHEZO MBALI MBALI VILIVYOSHIRIKI MASHINDANO YA KITAIFA 2023/2024

S/N	CHAMA /TIMU/CLABU	MASHINDANO	MWAKA	PAHALA	MAELEZO
1.	Timu ya Taifa chini ya umri wa miaka 15	Mashindano ya Vijana chini ya umri wa miaka 15	Disemba 2023	Uganda	Timu hiyo ilifika hatua ya fainali na kubeba kombe.
2.	Timu ya Taifa chini ya umri wa miaka 18	Mashindano ya CECAFA chini ya umri wa miaka 18	Disemba 2023	Kenya	Timu hiyo ilifika hatua ya nusu fainali.
3.	Chama cha TAIKOITF	Mashindanio ya nne ya Afrika mashariki ya TAIKONDO ITF	Septemba 2023	Kenya	Timu hiyo ilifika hatua yamshindi wa tatu Zanzibar.
4.	Chama cha Mpira wa Mikono (Handball)	Mashindano ya Intercontinental fase	2023	Avary cost	Timu hiyo ilifika ni mshindi wa tatu
5.	Timu zilizoshiriki kombe la Mapinduzi	Mashindano ya kombe la Mapinduzi	Disemba 202	Zanzibar	Timu hiyo ilifika hatua ya nusu fainali.

KIAMBATISHO NO 5B:

MAENEO YALIYOFANYIWA VIPIMO KWA AJILI YA UJENZI WA WILAYA UNGUJA NA PEMBA

NAM	*UNGUJA*	*PEMBA*	*AINA YA UJENZI*
1.	*MKOKOTONI*	*MCHANGAMDOGO*	*KIPYA*
2.	*TUMBATU*	*KANGANI*	*KIPYA*
3.	*SUZA BETRAS*	*KIWANJA CHA TENIS CHAKE CHAKE*	*MAREKEBISHO*
4.	*LEGEZA MWENGO*	-	*MAREKEBISHO*
5.	*HAILE SALLASIE*	-	*KIPYA*

KIAMBATISHO NO 5B:

ORODHA YA VYAMA VILIVYOFANYA UCHAGUZI KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024

S/N	*VYAMA VYA MICHEZO*
1.	*SHIRIKISHO LA MPIRA WA MIGUU ZANZIBAR (ZFF)*
2.	*CHAMA CHA RIADHA*
3.	*CHAMA CHA MPIRA WA MIKONO*
4.	*CHAMA CHA JUDO*
5.	*CHAMA CHA TAEKWONDO (WTF)*
6.	*CHAMA CHA MPIRA WA VINYOYA*
7.	*CHAMA CHA TRITHLON*